

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

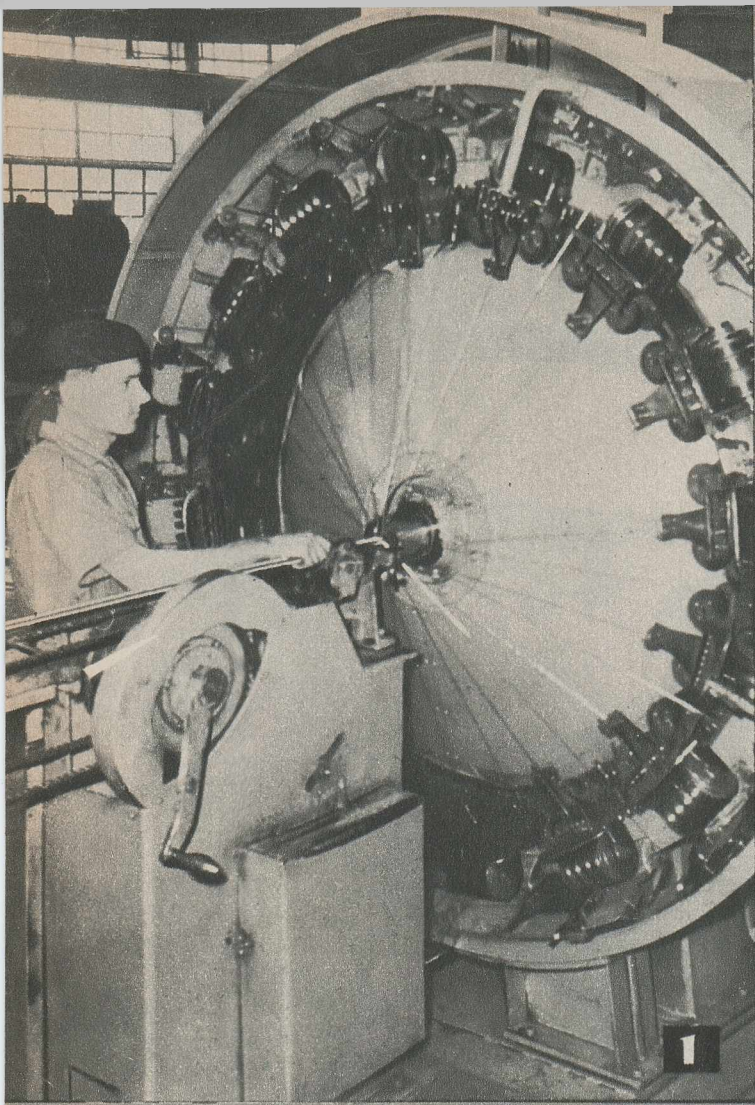
Nr. 12 (304)
Anul X
25 martie 1961

Tineri din Tara
Oașului

Fotografie
de N. BONDAR

În pag. 24:

ASPECTE DE LA LUCRĂRILE SESIUNII MARI ADUNĂRI NAȚIONALE

1 Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri al Combinatului de caucuc Jilava este antrenat în întrecerea socialistă în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului. În fotografia noastră, muncitorul Ion Ene la mașina de matlasat inserții metalice pentru furtunuri hidraulice, la care a obținut bune rezultate în ce privește ridicarea nivelului calitativ al produselor.

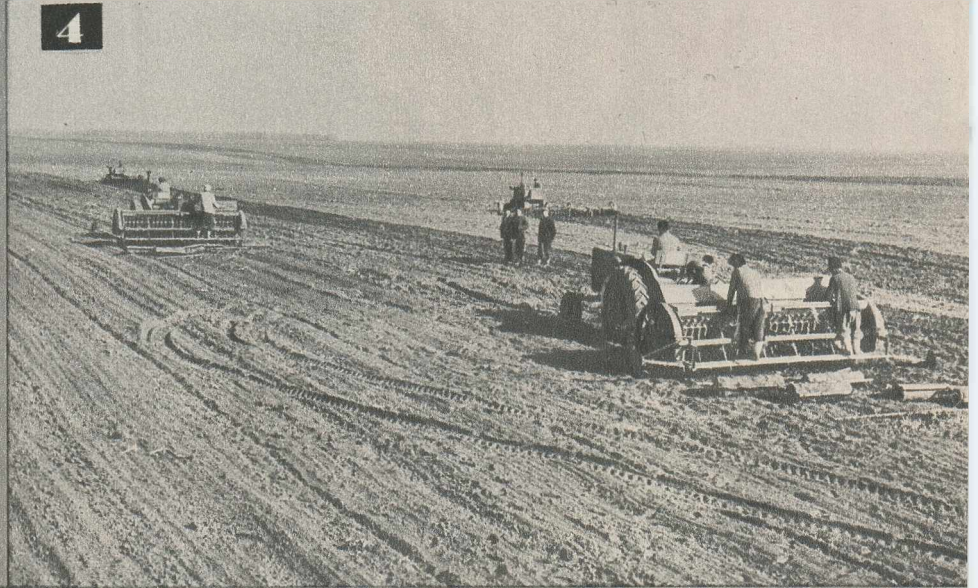
2 În fața ambasadei americane din Rangoon, peste 10.000 locuitori ai capitalei birmane au protestat împotriva sprijinului acordat de S.U.A. ciankașștilor, care se dedau la repetate incursiuni agresive pe teritoriul Birmaniei.

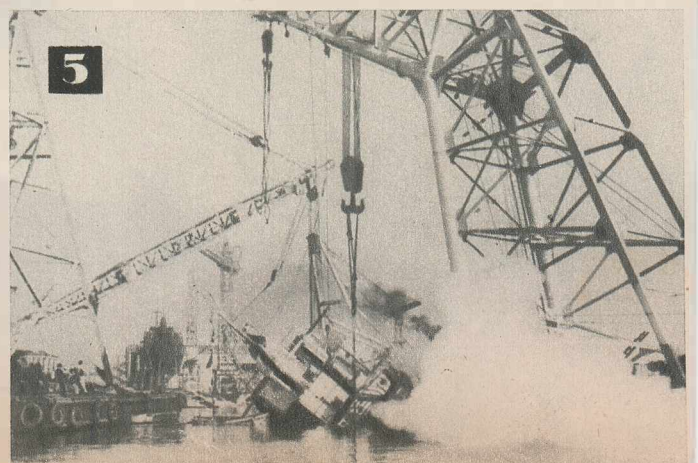
fotocronica FLACĂRII

3 Printr-o impunătoare grevă de 24 de ore, un milion de salariați publici din Franța și-au demonstrat nemulțumirea față de grelele condiții de trai. În fotografie: greviștii parizieni, manifestând în fața Ministerului de Finanțe. Unul dintre demonstrații poartă în loc de pancartă un schelet, ca simbol al regimului de înfometare impus funcționarilor publici.

4 Membrii gospodăriei agricole colective „7 Noiembrie” din comuna Cocargea, ralonul Fetești, au terminat pînă la 20 martie însămînțările de primăvară din epoca înflă, pe o suprafață de 500 ha.

5 Motonava Italiană „Merauke” s-a scufundat în timpul lansării sale la apă, în portul Carrara. Fotografia înfățișează operațiile de ridicare la suprafață a navei.

Confecții, pantofi, aparate de radio — trei dintre produsele mult solicitate în magazine. Cum sint ele apreciate de cumpărători? Ce-i bun și ce-ar trebui îmbunătățit? Iată întrebările pe care și le-au pus trei dintre reporterii noștri vizitând câteva magazine bucureștene. Unele aspecte ale acestui raid le redăm mai jos...

CRITERIUL

PRINCIPAL: CALITATEA

V-ați întrebat vreodată câte perechi de pantofi se cumpără în țara noastră într-un an? Cifra este de milioane. De exemplu, în anul 1958 s-au cumpărat 11 300 000, iar în 1959, 12.200 000 perechi încălțăminte de piele. La sfârșitul planului de șase ani se va produce impresionanta cifră de 45 milioane de perechi încălțăminte.

Pantoful trebuie și el să țină pasul cu exigențele crescînde ale cumpără-

Moda are capriciile ei; dar calitatea e o dorință unanimă.

Cîteva pași

PRIN MAGAZINE

Singura pereche de pantofi de iuft cu talpă antifiderapanță din magazin are numărul 45. Dar ce te faci, când acest cumpărător poartă încălțăminte numărul 43?

torului. La raionul de încălțăminte al magazinului „Victoria”, de pildă, zilnic cumpără încălțăminte 600-800 de oameni. Timp de 15-20 de minute cumpărătorul întoarce pantoful pe toate părțile, îl probează, îi încearcă elasticitatea și își pune sieși sau celui care îl însoțește eternele întrebări: „E frumos?”, „E bun?”... Dacă modelele sînt alese în raport cu gustul fiecărui cetățean, în privința calității există totuși o dorință unanimă: încălțăminte să fie bună! Și ea a devenit în ultimii ani mai bună și mai aspectuoasă, cucerind aprecierea tuturor cumpărătorilor.

Și în domeniul varietății sortimentelor de încălțăminte, în ultimii doi ani s-au realizat o serie de succese. Numai anul trecut fabricile au creat 2 500 modele noi, dintre care 1 800 au fost omologate și oferite pieței. Monotonia culorilor clasice (negru, maro) a fost depășită. Pantofii sînt prezentați acum într-o gamă de aproximativ 50 de culori pastel. În ceea ce privește calitatea încălțăminte, ea devine obiectivul principal al tuturor fabricilor producătoare.

Senzația toamnei trecute în materie de încălțăminte au fost pantofii „Record”, fabricați de întreprinderea „Ho-

ria” din Jimbolia. Ușori, cu o linie elegantă și un preț convenabil, pantofii aceștia ar fi putut să se bucure de aprecierea unanimă a cumpărătorilor. O deficiență persistă totuși la acest sortiment: după un timp relativ scurt de purtare, pantofii își pierd forma inițială. Pricina? Una care ține de calitatea confecționării: la procesul de prelucrare, pielea nu este suficient întinsă.

Preferințele celor mai mulți cumpărători merg spre încălțăminte ușoară, flexibilă, în care piciorul să se simtă lejer. Dar în același timp, toți cumpărătorii cer ca încălțăminte, pe lângă aceste calități, să fie și trainică. De necesitatea aceasta nu țin însă seamă toate fabricile. De pildă, fabricile „Ardeleana” din Alba Iulia, „Solidaritatea” și „Gordas Ianoș”-Oradea, care folosesc o cantitate exagerată de pap la ștaifuri și bombeuri, produc uneori o încălțăminte grea și rigidă, un adevărat chin la purtat. Dezinteres față de calitate se manifestă uneori și la croirea pieselor principale, cînd se folosesc porțiuni de piele necorespunzătoare. Părți de piele subțire sau cu defecte abia vizibile (acestea la rîndul lor acoperite de vopsea) au fost întrebuițate la fețele pantofilor îndeosebi de către fabricile „Ștefan Plavăț” din Timișoara și „Timpuri Noi” din Brașov. Nu e de mirare că după un timp nu prea îndelungat această încălțăminte a „îmbătrînit” din pricina zbîrciturilor.

Pentru înlăturarea deficiențelor care persistă încă în procesul tehnologic de fabricație a unor sortimente — din care rezultă încălțăminte fără aspect atrăgător și de calitate necorespunzătoare — Direcția generală a comerțului cu ridicata pentru textile-încălțăminte (D.G.C.R.T.I.) din Departamentul Comerțului Interior, împreună cu Direcția generală pielărie-cauciuc din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum, au încheiat un protocol privind măsurile tehnico-organizatorice ce trebuie luate de urgență în vederea realizării obiectivului cel mai important, subliniat de recente Directive ale C.C. al P.M.R.: îmbunătățirea calității produselor și lărgirea gamei de sortimente pentru a se realiza mărfuri mai trainice, mai bine finisate și din ce în ce mai aspectuoase, în vederea satisfacerii gustului și exigențelor crescînde ale consumatorilor.

I. CORIBAN

UN ȘURUB DARECARE...

U n mic șurub căruia dumneata — un profan în materie — nu-i acorzi nici o importanță, îți poate da câteodată multă bătaie de cap. Și asta numai pentru că n-a fost strîns cum trebuie la vreme, pentru că cel care avea rostul să-l fixeze a lucrat neglijent. Dintr-o asemenea neglijență poate rezulta chiar...

ȘI O „FANTEZIE” CU DEFECT...

Concret: am vizitat într-una din zile raioanele magazinului „Electrotehnica” și, tocmai cînd ne pregăteam să înregistrăm satisfacția pe care și-o exprimau o pereche de tineri pentru calitatea aparatului de radio „București 500” — ai cărui proprietari deveneau în momentul acela — atenția ne-a fost atrasă de o discuție purtată între un vînzător și un cetățean care susținea:

— Nu, tovarășe, eu vreau un aparat perfect. E dreptul meu, nu? E adevărat, tonalitatea o are bună, e plăcută,

plină, rotundă (nu mai reținem celelalte adjective cu care cumpărătorul încerca să laude calitățile muzicale ale aparatului), dar scala nu funcționează bine, se opinește...

Cine știe cît ar mai fi durat discuția, dacă nu și-ar fi făcut apariția deparatorului uzinelor „Electronica”. Auzind despre ce este vorba, meșterul consultă o clipă „pacientul”, luă apoi o șurubelniță pe care o fixă în capul unui șurub, strîngîndu-l vîrtos. În clipa următoare scala funcționa perfect, spre marea satisfacție a cumpărătorului.

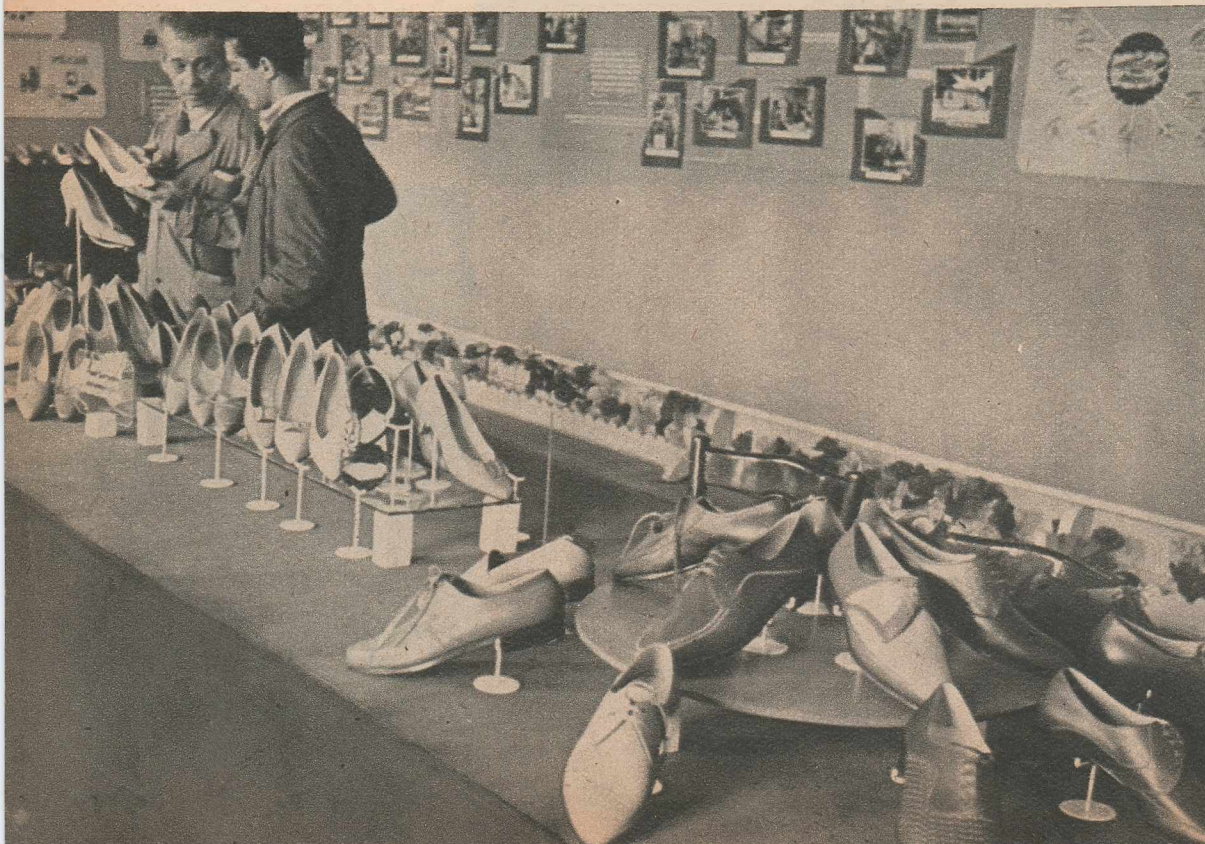
Incidentul nu putea fi trecut cu vederea, cu atît mai mult cu cît am aflat că asemenea mici defecte sînt, din păcate, frecvente la aparatele de radio „Fantezia”. Și pentru a ne informa care sînt cauzele ce le generează, precum și măsurile menite să le înlăture, am făcut o scurtă vizită...

LA UZINELE „ELECTRONICA”...

...unde am stat de vorbă cu tovarășul George Ștefănescu, inginer șef adjunct al uzinelor, de la care am aflat în primul rînd date despre dezvoltarea impetuoasă a acestei uzine: producția de aparate — de concepție romînească — a crescut în 1960 de trei ori față de 1959, iar în 1961 va crește cu 40 la sută față de 1960.

Relatîndu-i scena la care am asistat în magazinul „Electrotehnica”, inginerul șef adjunct ne-a spus:

— Defectele de genul acesta — un șurub insuficient strîns, o lipitură făcută greșit sau de mîntuială și alte asemenea neglijențe — se datoresc atît superficialității cu care se lucrează câteodată, cît și faptului că nici controlul tehnic de calitate nu-și face întotdeauna datoria cu destulă exigență. Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România ne-au ajutat să ne concentrăm și mai mult atenția asupra calității și, totodată, să concretizăm angajamentele venite din toate secțiile de producție într-un

Iată modelele de pantofi create la
← „Kirov” pentru anul în curs.

Aparatul e refuzat de cumpărător pentru că un șurub n-a fost strâns la vreme. Nici vinzătorul nu are motive să fie mulțumit.

cuprinzător plan de măsuri pentru ridicarea calității produselor noastre la un nivel mai înalt.

Și acum, să spicuiem din planul de măsuri (care cuprinde aproape 80 de puncte): introducerea controlului la durată, funcționare și uzură a subsamblurilor mecanice ale receptoarelor de radio; refuzarea tuturor materialelor care nu corespund condițiilor de calitate prescrise în contractul de comandă cu furnizorul; înființarea biroului de control preventiv al documentației tehnice; organizarea unui instructaj practic pentru formarea deprinderilor corecte de lipire a legăturilor, instructaj urmat de un concurs cu premii pentru cel mai bun lipitor. În vederea prevenirii defectelor de montaj se preconizează ca pentru fiecare tip de aparat de radio să se realizeze — la cel mai înalt nivel calitativ — cinci modele, dintre care unul să fie dat controlului tehnic de calitate de la secția asamblare. Toate aparatele pe care această secție le va produce în serie vor trebui să corespundă întocmai, pînă la cel mai mic detaliu, aparatului-model.

Adio șuruburi nestrînse și lipituri de mîntuială, adio deci produse de slabă calitate care-i nemulțimesc pe cumpărătorii!...

R. RODA

Controlul de calitate a venit de hac șurubului. Bine strîns, nu mai zburdă.

CE COSTUM PREFERAȚI?

A venit primăvara. Jos paltonul! O dată cu zilele calde v-ați gîndit, desigur, la un nou pardesiu, la un nou costum. La un rînd sau la două? Cu trei sau cu doi nasturi? Mai scurt sau mai lung (pardesiul)? Cu sau fără manșete (paltonul)?

Iată numai cîteva din întrebările pe care și le pun clienții magazinelor de confecții. În ce măsură satisfac mărfurile magazinelor respective gustul și exigența crescîndă a cumpărătorilor — urmează să vedem.

Mai întîi de toate, cîteva cifre: bucuștenii au cumpărat într-un singur an — în 1960 — din magazinele rețelei comerciale de stat, peste un sfert de milion de costume confecționate în fabrici. De asemenea, au cumpărat aproape 150 000 de paltoane și cam un milion de cămăși gata confecționate. În urmă cu trei ani, cifrele din domeniile respective erau aproape la jumătate. Ce demonstrează acest lucru? În primul rînd o creștere substanțială a ni-

„I.C.S.L. Textila” din str. Lipsani 37 — care dirijează două mari magazine textile — se întrebă: „De ce fabrica din Botoșani strică uneori calitatea confecțiilor pe care le produce, din cauza unui lucru simplu: o neglijență confecționare a butonierelor? De ce — se întrebă tot tov. Grigoriu — nu se fabrică suficiente raglane impermeabile colorate, foarte solicitate de femei?”

Mai departe: la întreprinderea comercială cu ridicata, unitate care aprovizionează magazinele din București și din regiune, șeful serviciului confecții exprimă două nemulțumiri. Una provocată de fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, care n-a livrat nici pînă în luna martie 1 000 de cămăși din țesătură fină (dejalen) contractate încă din octombrie pentru primul trimestru al anului 1961; cealaltă, provocată de fabrica de confecții „Tudor Vladimirescu” din Tg. Jiu, care trimite uneori spre desfacere canadiene, bluze de vînt și raglane cu adevărate găuri în loc de butoniere.

„De ce — se întrebă responsabilul magazinului de confecții din bd. Duca 5 — paltoanele din urson au defecte la umăr? Mînecele — arată el — nu-s aplicate drept și diferă de la un umăr la altul și de la un palton la altul”.

Creatorii de modele ai fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” pregătesc viitoarele costume și pardesie, după linia cea mai modernă.

velului de trai al maselor și în al doilea rînd calitatea din ce în ce mai bună a mărfurilor și varietatea sortimentelor. Confecțiuni reușite au livrat fabrica „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București, fabricile de confecții din Oradea, din Cluj, din Arad, din Botoșani. Aceasta — spun beneficiarii — e foarte bine. Dar...

— De ce — întrebă tov. Ion Morar, șef de raion la magazinul de confecții din bd. Duca 5 — nu se mărește varietatea țesăturilor la sacouri? Mereu același „prince de Galles”, mereu aceleași modele de „homespun”. De ce — se mai întrebă el — oamenii înalți nu găsesc suficientă îmbrăcăminte pe măsura lor?

Tovarășul Grigoriu, director la

...Cumpărătorii vor haine din ce în ce mai bine cusute și lucrate cu gust, vor ca grija celor care le confecționează îmbrăcămintea să fie îndreptată pînă la cele mai mici amănunte.

...Colectivul fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București a pornit recent bătălia pentru calitate în domeniul confecțiilor, tricotelor și ciorapilor. Angajamente: se va îmbunătăți aspectul produselor și se va realiza un grad de finisare superior, prin aplicarea unor noi metode tehnologice. De asemenea, se vor introduce în fabricație, peste sarcina de plan, 130 de modele confecții din țesături pentru bărbați, femei și copii, 200 modele confecții din tricot și 30 modele ciorapi.

Acestea ar fi cîteva din obiectivele actualei bătălii pentru calitate în domeniul confecțiilor la fabrica „Gheorghe Gheorghiu-Dej”. Colectivul respectiv traduce astfel în viață sarcinile ce îi revin din Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. Sarcini care, în ce privește industria ușoară, prevăd: „îmbunătățirea calității produselor și lărgirea gamei de sortimente pentru a se realiza mărfuri mai trainice, mai bine finisate și din ce în ce mai aspectuoase în vederea satisfacerii gustului și exigențelor crescînde ale consumatorilor”.

F. URSEANU

● Cînd forțul Knox se clatină ● Mister Pick – oracol contra taxă ● Raymond Cartier avertizează ● De ce este mihnit „New York Times” ● Se anunță un cataclism ● Despre un raport real

„Dolarul, cîndva atotputernic, este acum atacat în întreaga lume”; „Pot oare S.U.A. să împiedice o criză a aurului?”; „Dolarul a fost lovit de o boală grea”; „Noul președinte are probleme serioase în legătură cu dolarul”; „Dolarul a devenit suspect”—iată doar cîteva din semnalele de alarmă care abundă de la o vreme în presa occidentală, mai ales în cea americană și, cu precădere, în cea legată de lumea de afaceri.

PYTHIA... FINANTELOR

100 dolari. Atîta e taxa pe care se zice că o percepe un anume Mr. Franz Pick pentru o consultație economico-financiară de treizeci de minute. O revistă americană a făcut socoteala și, cînd a tras linia, a ajuns să stabilească cum că întreprinzătorul Mr. Pick cîștigă anual peste 100 000 de dolari. Asta înseamnă pe puțin o mie de consultații pe an. Adică aproximativ trei consultații pe zi. La Delphi, în antichitate, Pythia nu era întrebată decît o dată în an, primăvara, deși taxa era mult mai mică.

Dar îmbulzeala de la ușa lui Mister Franz Pick nu miră; în Statele Unite se simte de la un timp mare nevoie de oracole, mai ales în materie financiară. Cu atît mai mult cu cît, atunci cînd este întrebat, Mister Pick nu dă răspunsuri sibiline, în doi perii, ca oracolele clasice, ci le zice de-a dreptul, contra taxă. De pildă, el afirmă fără ocol că dolarul e condamnat fără speranță. Și dacă vreun client neliniștit, care a plătit taxa de 100 de dolari, îl întreabă cum ar trebui să folosească

dolarii care i-au mai rămas, el îi spune fără înconjur: „Roagă-te pentru stabilizarea monetară, dar întărește-ți ruga cu precauțiunile necesare împotriva devalorizării mondiale în marș”.

Așadar, acest „oracol” crede că e vorba, acum, de o devalorizare mondială — prin „mondială” înțelegînd lumea capitalistă.

EVADAREA DOLARILOR

E simplu: aurul nord-american, depozitat cu grijă în forțul Knox și păzit cu mitraliere, cu aparate de alarmă electronice, cu gaze toxice, cu sîrmă ghimpată prin care trece curent electric de înaltă tensiune etc. etc. etc., a început să scadă văzînd cu ochii. Mai mult: experții guvernului american constată, cuprinși de derută, o adevărată evadare în masă a dolarilor.

Forțul Knox, care se află undeva în statul Kentucky, nu este altceva decît depozitul în care sălășluiește rezerva de aur a S.U.A., acel aur care trebuie să acopere dolarul-hîrtie. Or, dacă rezervele de la Fort Knox sînt cuprinse de ceea ce presa americană denumeste „criza aurului”, este de la sine înțeles că scade vertiginos și puterea dolarului, ceea ce nu le poate fi indiferent domnilor din Wall-Street.

Situația este cu atît mai dramatică pentru potențații dolarului, cu cît marile rezerve de aur îngropate sub stîncile insulei Manhattan și ferecate în safeurile lui „Federal Bank of New York” sînt atinse și ele de aceeași mîlimă. În coloanele presei, la bursă și în cabinete oficiale se lansează un

Panică la Bursa din New York.

S.O.S. deznădăjduit: „Oprîți evadarea aurului! Zăgăzuiți criza dolarului!” Și totuși eroziunea rezervelor de aur continuă; dolarul și-a pierdut fama de „valuta cea mai tare”.

După cum constată revista americană „U.S. News & World Report”, criza dolarului a luat asemenea proporții încît la fiecare oră au părăsit cazematele blindate ale Băncii federale de rezerve cîte 59 de lingouri de aur, egale ca valoare cu 823 000 dolari. După evaluări oficiale, rezervele acestei bănci au și coborît cu cîteva miliarde dolari, atingînd nivelul cel mai scăzut din ultimii 20 de ani.

BOALĂ GREA

Maladia grea în care se zbate acum dolarul se exprimă în primul rînd prin devalorizarea lui inflaționistă pe piața internă a S.U.A., iar în al doilea rînd prin înrăutățirea situației lui în raport cu valutele altor țări și cu aurul în general.

Creșterea prețurilor și scumpirea progresivă a costului vieții în S.U.A. stau mărturie a inflației care nu poate fi ascunsă.

Una din cauzele inflației și ale slăbirii dolarului este creșterea nestăvilă nu numai a datoriei de stat, dar și a celei private. Iată cîteva cifre concludente: în 1959 datoriile de stat și private ale S.U.A., luate laolaltă, erau apreciate la 846,4 miliarde, față de 406,4 miliarde dolari în 1945 și de 189,9 miliarde în 1940. Încă de pe acum numeroși economiști americani prezic creșterea datoriei totale a S.U.A. la un trilion de dolari.

În ultimii 7 ani (1953-1960) balanța de plăți a S.U.A. a fost invariabil pasivă, cu excepția anului 1957. Hemoragia aurului a însemnat pentru S.U.A. pierderea a 6,9 miliarde dolari în aur. Rezerva de aur a țării a scăzut cu 27 la sută. De unde în 1949 ea reprezenta 70 la sută din întreaga

rezervă de aur a lumii capitaliste, către sfîrșitul lui 1960 greutatea ei specifică s-a redus la 43 la sută.

NIȘTE „EXPLICAȚII” ȘI O CAUZĂ REALĂ

Economiști burghezi chemați să-și dea părerea în legătură cu tragedia dolarului emit sentențios tot soiul de „explicații”, atribuind ca de obicei creșterea prețurilor și scăderea puterii de cumpărare a dolarului, „creșterii cheltuielilor de producție”, revendicărilor „exagerate” ale muncitorilor în legătură cu mărirea salariilor, deficitului și creșterii balanței de plăți sau pur și simplu „capriciilor fluctuației economice”. Cu alte cuvinte,

THIS IS THE GOLD PROBLEM

Since the beginning of 1958—

U. S. gold reserve has shrunk by \$3.7 billion.

Gold on hand Jan. 1, 1958: \$22.9 billion.
Gold on hand July 31, 1960: \$19.2 billion.

Possible foreign claims against U. S. gold have increased by \$3.6 billion.

Foreign claims Jan. 1, 1958: \$14.9 billion.
Foreign claims July 31, 1960: \$18.5 billion.

Gold left over, free of foreign claims, has diminished by \$7.3 billion.

Free gold Jan. 1, 1958: \$8.6 billion.
Free gold July 31, 1960: \$1.3 billion.

But: U. S. must have on hand now, as backing for money, \$11.9 billion in gold.

Într-o statistică apărută în S. U. A., intitulată „Aceasta e problema aurului”, se arată: „De la începutul anului 1958 rezervele de aur ale S.U.A. au scăzut cu 3,7 miliarde dolari. Rezervele de aur la 1 ianuarie 1958 — 22,9 miliarde dolari; la 31 iulie 1960 — 19,2 miliarde...”

a Fort Knox!

vedem ce ne mai spune același Raymond Cartier: „Valuri de speculații vor mătura piețele financiare. Europa (firește, cea occidentală — n.n.) și America vor fi împinse să ia una contra celeilalte măsuri de apărare și de represalii. Vom revedea literalmente marile tulburări ale anului 1930 — cu această teribilă circumstanță agravantă: prezența și puterea Sovietelor”.

În timp ce dolarul, declarat cîndva atotputernic, se zbate în mîngina crizei, a instabilității și devalorizării catastrofale, rubla sovietică, ca și monedele celorlalte țări socialiste, se caracterizează prin stabilitate. Din acest punct de vedere, noul conținut în aur — mărit — al rublei desemnează raportul real dintre hîrtie și aur, ceea ce nu poate fi cazul la dolarul bolnav. Semnalele „S.O.S.” lansate la Fort Knox și în Wall-Street nu-i pot asigura salvarea, tot așa cum nici cea mai perfectă mașină rotativă care tipărește miliarde de dolari-bancnote nu poate oferi cuvenita acoperire, de vreme ce rezervele de aur ale S.U.A. se irotesc în sacul fără fund al unei politici falimentare, profund antipopulare și aventuriste.

de Lascăr SEBASTIAN și D. BABOIAN

totul — în afară de politica internă și externă a S.U.A.—totul în afara războiului rece și a cursei înarmărilor.

Or, tocmai cursa înarmărilor, războiul rece și pregătirea războiului cald, considerate de imperiaștii americani drept mijloc salutar de menținere a unei conjuncturi înalte, au venit de hac dolarului, așa încît acesta a devenit victima propriei sale capcane.

Cine mai poate nega în prezent că soldul pasiv crescînd al balanței de plăți a S.U.A. este consecința directă a politicii aventuriste de pe poziții de forță, a cărei povară apăsătoare o suportă în primul rînd poporul american și popoarele din țările subordonate politicii americane. Politica falimentară a guvernelor Truman-Acheson și Eisenhower-Dulles a grăbit criza dolarului. S-a lucrat după un sistem simplu: Vrei război rece? Atunci bagă mîna în buzunar (în buzunarul contribuabilului și al statului, bineînțeles) și scoate aur! Tocmai asta au făcut, preț de vreo 15 ani, persoanele mai sus pomenite: au zvirlit cu dolarii în dreapta și-n stînga. Ba, ca să fim preciși: numai la dreapta...

UN ABUZ CARE SE PEDEPȘTE

Cine ar putea socoti cît au cheltuit Statele Unite ca, prin ciankașiști, să acapareze Taiwanul? Cît — în războiul din Coreea? Cît — în Vietnamul de Sud? Cît — pentru Menderes în Turcia? Cît — pentru fastul curții șahului Iranului? Cît — în Guatemala? Cît — azi, în Laos și în Congo? Dar pentru bazele militare S.U.A.? Dar cu ajutorul militar acordat aliaților? O, cît n-au înghițit Spania franchistă, Portugalia salazaristă, Germania apuseană a lui Adenauer, Japonia sub ocupație americană! În sfîrșit, cursa înarmărilor, nestăvilita cursă a înarmărilor!

Iată cum și de ce s-a ajuns la fuga aurului din rezervele de stat americane. Iată de unde criza dolarului. Pe drept cuvînt, „New York Herald Tribune” își exprimă mîhnirea: „...Nici o țară, oricît de bogată ar fi ea, nu poate abuza la infinit, fără pedeapsă, de resursele sale financiare”. Statele Unite au comis acest abuz. Sau, cum s-ar zice în grai popular, s-au întins mai mult decît le era plapuma.

S-A DAT RĂSPUNS

Treaba lor! Acum să suferă! — ar putea spune cineva. De fapt s-a și spus. A spus-o Adenauer, a spus-o și Macmillan, cînd i-au primit la Bonn și la Londra pe fostul ministru de Finanțe Anderson și pe secretarul de stat adjunct Dillon, veniți să ceară o contribuție substanțială Germaniei occidentale și Angliei pentru întreținerea bazelor militare și a forțelor armate ale N.A.T.O. și pentru finanțarea

altor acțiuni necurate, ca să se ușureze astfel sarcinile internaționale (imperialiste) ale Statelor Unite. Nici premierul britanic, nici cancelarul vest-german nu s-au lăsat lesne înduplecați. Iar dacă totuși guvernul de la Bonn a luat recent măsura de a revaloriza marca vest-germană, a condiționat-o expres de o serie de noi concesiuni din partea aliatului american. Numai că revalorizarea făcută în schimbul armelor atomice pe care le cere Bundeswehrul constituie, după însăși mărturia lui Harriman — trimis la Bonn ca ambasador american cu însărcinări speciale — „un pas modest” sau, cum scrie „France Presse”, „mai degrabă un gest simbolic față de dolar, decît o măsură eficace”.

CÎND PAPĂ DĂ FALIMENT...

Și totuși, complicii politicii americane vor trebui să se miște. Ei și toți ceilalți parteneri, minori și mai puțin minori, sînt legați de cea mai dezvoltată țară capitalistă prin fel de fel de pacte. Cu dolarul nu te joci. Prăbușirea lui nu este numai a lui. De aceea Mr. Pick a vorbit de o „devalorizare mondială în marș”. De aceea gazetarul francez Raymond Cartier de la „Paris Match” spune fără înconjur: „Devalorizarea dolarului va fi, fără nici o îndoială, un cataclism. Mica mișcare de satisfacție față de dificultățile unei monede care a fost atît de trufașă corespunde unei slăbiciuni omenești, dar, după ce ai simțit-o, trebuie să revii grabnic la realitate... Dacă dolarul este devalorizat, toate monedele occidentale se vor alinia după el cu o mișcare automată”. E clar: cînd papă dă faliment, nici feciorul de bani gata nu mai are pe-rale pentru chefurii!

Rămîne, firește, de văzut dacă va putea intra în funcțiune solidaritatea lumii capitaliste, cînd știut este că în această lume setea de valută forte, de aur, e o sete nestăpînită, iar concurența dintre statele mari e atît de furibundă, încît de cele mai multe ori împinge la uitarea „intereselor comune”.

ALTERNATIVA

Experții occidentali caută cu înfrigurare un leac pentru boala dolarului. Există, firește, o cale de ameliorare a bolii, dar pentru aceasta S.U.A. trebuie în primul rînd să desființeze bazele militare din străinătate, să-și recheme trupele acasă, să nu-i mai alimenteze cu aur pe întreținții reacțiunii internaționale, să nu mai continue echilibristica „pe marginea prăpastiei”, adică politica de supraînarmare și celelalte. Cu alte cuvinte, economia care susține războiul rece și îl pregătește pe cel „cald” să se transforme într-o economie de pace. Cum însă noul președinte al Statelor

Unite a arătat în primul său mesaj că nu poate fi vorba de o slăbire a efortului de înarmare... perspectivele rămîn destul de sumbre pentru dolar și pentru potențaii săi.

În cazul cînd dolarul va fi nevoit, peste devalorizarea lui de fapt, să se devalorizeze oficial, ce va urma? Să

La Fort Knox aurul e păzit cu strășnicie. Și totuși prețiosul metal evadează. La fiecare oră părăsesc cazematele blindate ale Băncii federale de rezerve cîte 59 lingouri de aur, egale ca valoare cu 823 000 de dolari.

În paginile de față, revista noastră pune în discuție problema esteticii străzilor bucureștene. Își spune cuvântul un specialist. Dar înfrumusețarea Capitalei ca și a celorlalte orașe ale țării ne preocupă pe toți. Inițiem cu fotoreportajul de față ancheta „Cum să arate orașul nostru”, deschisă tuturor cititorilor noștri, care sînt invitați să-și exprime opiniile și sugestiile cu privire la această problemă.

Trimiteți-ne — pe cît posibil — și imagini fotografice ilustrînd afirmațiile dv.

Cum să arate Bucureștii?

E un sentiment pe care îl încercăm cu toții în ultimul timp: lipsești din București o lună și la întoarcere abia îți recunoști cartierul. S-a înnoit cu clădiri moderne — are alt aer, alt caracter, poartă alt veșmînt. Da! Pleacă parcă peste noapte Bucureștii cel vechi, cu căsuțele lui umile, cu denivelările, cu tot convoiul de triste amintiri — și vine în locul lui un oraș nou, modern, unitar, orașul socialist pe care l-am visat și pe care îl construim. Iată-ne într-un univers arhitectonic al liniei simple, concise, clare, al unei policromii agreabile — un univers pe care-l recunoaștem ca al nostru, pentru că își ține din cerințele vieții noastre contemporane, pentru că ne corespunde... Transformările acestea rapide trezesc în fiecare dintre noi un istoric: „Cum era pe aici acum o lună?” și un critic de artă amator: „Cum e mai bine, cum e mai frumos? Așa sau așa?” Exigențele noastre cresc. Valul noilor construcții ne-a învățat să comparăm, să judecăm. Ceea ce înainte trecea neobservat, acum ne oprește... Oare strada bucureșteană — sub aspectul ei decorativ — se dezvoltă în același ritm și corespunzător noilor construcții? Oare nu s-a demodat nițel, bunăoară, sistemul nostru de etalare? Oare n-a îmbătrînit grafica unor anumite firme? Oare metodele noastre de afișaj rămîn valabile? Oare diversitatea de „stiluri” ale gheretelor, standurilor, chioșcurilor noastre nu impietează asupra noii linii urbanistice? Ca să aflăm răspuns la întrebările acestea pe care ni le punem cu toții, revista noastră s-a adresat unuia dintre proiectanții Sălii Palatului R.P.R., arhitectul I. Șerban, cercetător în aceste probleme. Am făcut împreună o plimbare „pedagogică” prin București, ne-am oprit asupra unor aspecte, apoi l-am rugat să-și precizeze punctul de vedere, uneori să ne sugereze soluții. Lucrurile pe care le-am discutat atunci vi le transmitem și dumneavoastră. Cu ajutorul fotoreporterului, care a transformat în imagini etapele acelei convorbiri.

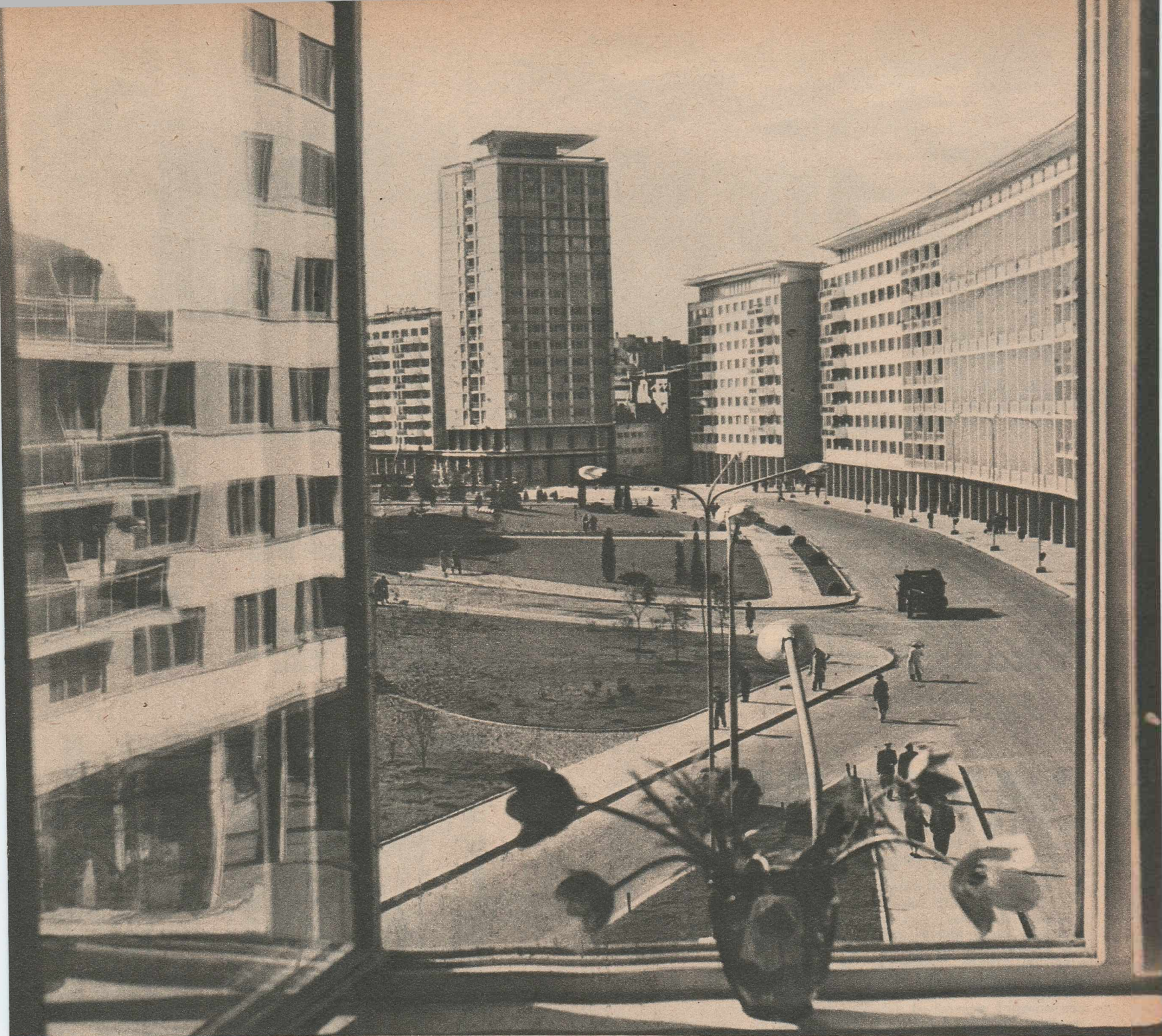
Viorica FILIPOIU
Fotografii de Șt. CRISTEA

BUCUREȘTIUL PĂSTREAZĂ ȘI RESTAUREAZĂ TOT CE ARHITECTURA TRECUTULUI A LASAT MAI BUN. De pildă, Palatul Ministerului Comerțului. Instalarea aici a unor magazine a valorificat aspectul arhitectural inițial.

IATĂ ȘI UN CAZ DIFERIT (și sînt destule pe o anumită porțiune din Calea Victoriei). La o casă în stil baroc, amenajările ulterioare ale noilor magazine, rupte de atmosfera generală a clădirii, au dus la un aspect hibrid, neplăcut.

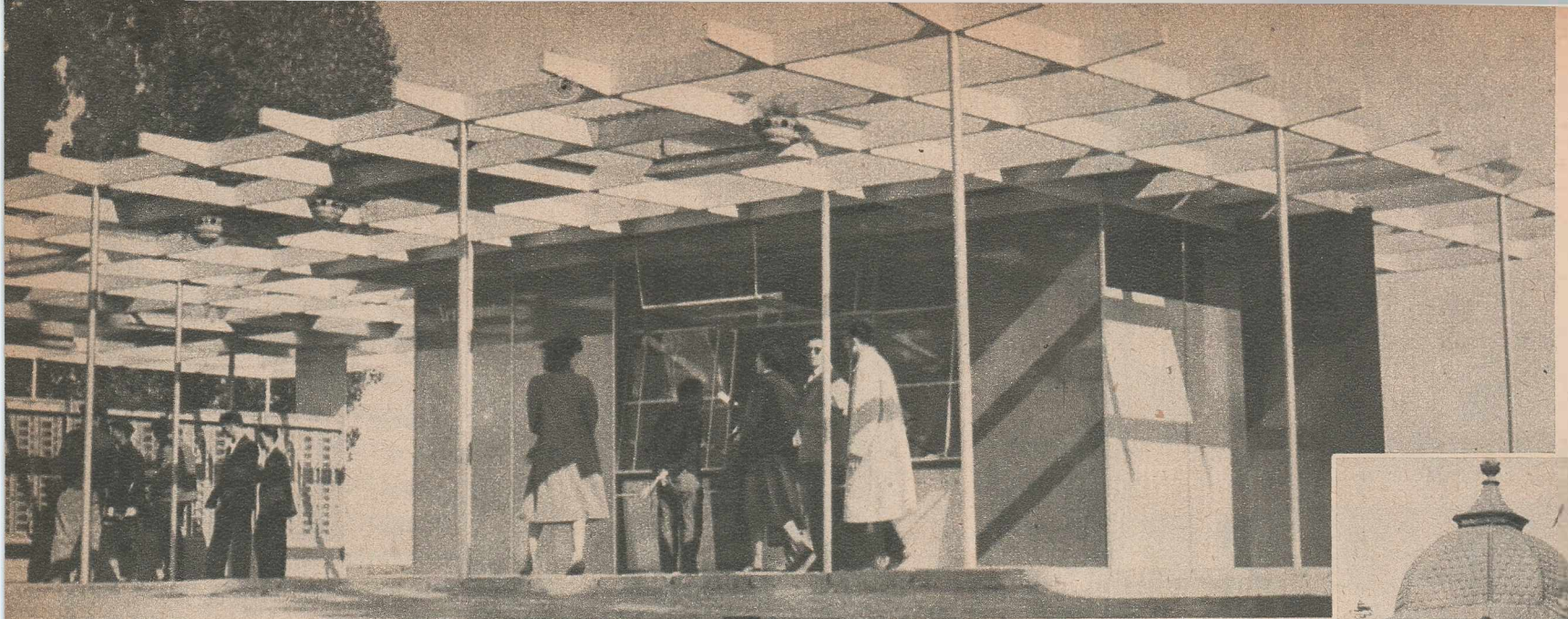

**PIAȚA SĂLI PALATULUI R.P.R.:
 MOSTRĂ A BUCUREȘTIULUI DE
 MÎINE.** Aici ochiul trecătorului
 este desfățat de linia armoni-
 oasă și elegantă a complexului
 arhitectonic nou construit, de
 coloritul pastelat al blocurilor.

**DE CE SĂ ASCUNDEM DANTELA
 FRUNZIȘURILOR DUPĂ PANOURI DE
 DIMENSIUNI EXAGERATE?** Căci,
 se știe, Bucureștiul este un oraș
 al grădinilor... Arhitectul I. Șerban
 recomandă soluția stativelor cilin-
 drice de afișaj — de mult în uz în
 alte orașe mari, bunăoară la Cluj
 — care nu stînjenesc circulația,
 ocupă loc puțin și prezintă o mare
 suprafață de expunere.

UN NOU MODEL DE CHIOȘC, UȘOR, AERAT, DEMONTABIL, a fost prezentat publicului la Pavilionul de mostre din 1960. Construit din material plastic și țevi de aluminiu, prin varietatea de culoare și unitatea de stil pe care o propune, el ar răspunde întocmai necesităților noastre de desfăcere în stradă.

Arhitectul I. Șerban ne sugerează că amplasarea unor chioșcuri de acest gen — pentru ziare, tutun, cărți, jucării, formînd un adevărat mic ansamblu de deservire directă — s-ar putea face în perimetrul spațiilor verzi unde nu sînt prevăzute construcții pentru viitorul apropiat. Am debarasa astfel strada, care și-ar putea clarifica adevărata ei linie de perspectivă.

PUZDERIA DE CHIOȘCURI, GHERETE, STANDURI, ÎN STILURI DIFERITE, uneori neprecizate, alteori pretențioase, risipite pe străzile bucureștene, creează o impresie de provizorat, de dezordine, de învâlmășeală — rupînd linia de perspectivă a străzii.

MAGAZINUL CU AUTODESERVIRE „UNIC” DIN BD. GENERAL MĂȘERU ANUNȚĂ UN PROGRES BINE VENIT ȘI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE FIRMA. Grafica elegantă, bine echilibrată, a literei face ca această firmă să-și îndeplinească funcția tot atît de bine ziua, cît și noaptea, cînd neonul îi dă o lumină stabil colorată și plăcută.

Ce păcat de „storul” improvizat din hîrtie, de la primul etaj! Dacă sfatul popular n-a putut încă dota unele blocuri noi cu storuri — așa eum desigur ar fi fost de dorit s-o facă — rămîne în sarcina locatarilor ea, de comun acord cu administrația blocului, să găsească o soluție unitară, astfel încît să nu se fărîmițeze aspectul general al fațadei. Sub același deziderat se înscrie capitolul jardinierei cu flori și problema „accesoriilor” — uneori indiscrete: biciclete, culere, borcane — din logii și balcoane.

FIINDCĂ VENI VORBA DESPRE FIRME! Din trei magazine de pe Bulevardul 1848, numai „Librăria noastră” a respectat spațiul prevăzut de arhitect pentru inserarea firmei. În felul acesta, cu toată asidua renovare a fațadelor, nu vom putea obține încadrarea magazinelor în arhitectura generală a străzii.

VITRINA DE FAȚĂ E O MICĂ „ARCĂ A LUI NOE”, INVENTARIIND TOT CE ASCUNDE MAGAZIA. Poate place o asemenea aglomerație excesivă, practică de unele magazine de artizanat? La asemenea etalare, fiecare obiect e concurat și pus în umbră de vecinul său... Păcat de căutările, deseori valoroase, ale meșterilor noștri cooperatori!

AVANTA

RAPID
ECONOM
GUSTOS
PROASP

UN EXEMPLU DE RISIPĂ DE SPAȚIU. Nu o dată însă vitrina e folosită în mod neeconomic pentru a repeta ceea ce anunță slova scrisă: în cazul de față, că înăuntru se mănâncă. La celălalt capăt al porticului blocurilor din Piața Sălii Palatului, un oficiu P.T.T.R. folosește 15 m p de vitrină pentru a expune un decupaj în carton: un cap uriaș de femeie cu un receptor la ureche...

Arhitectul I. Șerban sugerează: n-ar fi bine venit ca ministerele de resort să folosească acest portic — îndrăgît de bucureșteni, frecventat de turiștii străini — pentru a organiza aici o expoziție permanentă a noilor noastre produse de consum, mai ales că această idee a și început să se schițeze în unele vitrine-expoziție dinspre strada Știrbey Vodă?

BUNUL OBICEI DE A-I POPULARIZA pe frunțașii în producție a devenit la noi tradiție. Acest bine cunoscut edicul din Cișmigiu e din păcate inaccesibil. Ar trebui să sari peste igheab și să te ții în echilibru pe buza fântinii, ca să poți cumva desluși trăsăturile și cîți numele frunțașilor noștri...

Am recomanda în primul rînd expunerea stativului într-un punct apropiat de respectivul loc de producție. Ar fi de asemenea bine ca fotomontajul să-l situeze pe muncitor în ambianța muncii; contextul cu grafice, desene, articole, are scopul de a trezi un adevărat interes pentru personalitatea evidențiatilor.

AȘA DA! IATĂ UN BUN PUNCT DE AGITAȚIE VIZUALĂ. „La Bălcescu, la ceas” — în locul tradițional al întîlnirilor — bucureștenii se opresc în fața panourilor expuse pentru cea mai semnificativă, cea mai recentă informare în imagini. Stativul din sticlă și aluminiu, protejat împotriva ploii și luminat cu neon, ne propune o soluție modernă de panotare.

Noul
"BORIS"
"BORIS"...

„Înainte, spre țărături noi!”, „Nici un drum neexplorat!”, „Trecutul în prezent!” — iată numai câteva din crezurile artistice proclamate de Musorgski, care vin să confirme și pe plan teoretic covârșitoarea forță inovatoare a operelor sale. Iar faptul că „Boris Godunov” a reprezentat cea mai revoluționară și în același timp cea mai genială creație muzical-dramatică a vremii sale este în prezent unanim recunoscut de muzicienii lumii.

Actualitatea, vigoarea și tinerețea operei lui Musorgski ridică în fața realizatorilor spectacolului o problemă acută: poate fi redată astăzi această operă prin mijloacele tradiționale? „Trecutul în prezent” nu îndeamnă în fond la o continuare reînnoire, la o viziune mereu contemporană a eroilor și dramelor lor?

Este limpede că realizatorii premierei Teatrului de Operă și Balet și-au pus această problemă și că s-au străduit să o rezolve. Din tradiția operei rusești nu lipsește spectacole izbutite cu „Boris Godunov” (printre marii creatori ai rolului s-a numărat și George Folescu), dar noul spectacol seamănă destul de puțin cu cele din trecut. Revirimentul s-a produs în primul rând sub raportul plasticii: decorurile și costumele lui Roland Laub ne permit cel mai adesea (cu excepția, poate, a tabloului final și a scenei din fața catedralei Vasili Blajenții) să privim drama printr-un unghi modern, fără a fi văduviți de senzația că parcurgem un capitol de străveche istorie rusă. Cu un ochi sigur, scenografia și regia (Hero Lupescu) au desprins din ambianța vechii Rusii acele elemente care exprimă puternic ideea tragice a oprinării a poporului (linia apăsătoare a catedralelor, ochii înghețați din picturile murale), a revoltei populare (fundalul de flăcări al scenei finale), a remușcării și groazei lui Boris (bolțile roșii, jocul de lumini dat de pendula turnantă), făcând din fiecare act al acestei „drame muzicale populare” o adevărată pagină de frescă. Nu totdeauna, însă, regia a reușit să păstreze complexa viziune pe care ea însăși o impusese: masele populare au apărut insuficient diferențiate (în primul și ultimul tablou), mizeria și înapoierea lor s-au oglindit insuficient în concepția costumelor, s-a uzat uneori de o îngroșare exagerată a ideilor scenice (sfârșitul „tabloului polonez”, în care îmbrățișării eroilor i se contrapune inutil imaginea cavalerilor gata de luptă), s-a gradat insuficient jocul unor eroi (falsul Dmitri, Marina Mnișek...). Uneori, complet nejustificat, regia a înovat împotriva partiturii, ca de pildă în celebra scenă a crișnăritei cu rătoțul, în care acesta din urmă, nu știm de ce, a fost eliminat... Dar dincolo de aceste scăpări, regia lui Hero Lupescu a optat curajos pentru o interpretare creatoare și — învățând de la autor — a căutat acele „drumuri neexplorate” care să apropie opera de înțelegerea spectatorului contemporan. Un cert succes în această direcție îl reprezintă felul în care a fost conceput dramatic (împreună cu David Ohanesian) rolul eroului principal. Drama lui Boris a fost redată amplu, veridic, cu un puternic patos realist, prilejuind cîntărețului afirmarea unor impresionante valențe actoricești.

Nu vom vorbi în aceste puține rânduri și despre realizarea muzicală — în general corectă și cîteodată chiar impresionantă; ne vom mărgini să spunem că, sub raportul spectacolului, noua premieră poartă evident amprenta anului 1961 și a căutărilor pasionate care îi frământă pe realizatorii spectacolelor de operă bucuștene.

Ion MIHALCEA

Fotografii de S. STEINER

① Țarul Boris a fost încoronat!...

② David Ohanesian în rolul lui Boris Godunov.

③ O scenă de dragoste? Nu tocmai. Falsul Dmitri (Ionel Tudoran) și Marina Mnișek (Zenaida Pally) se gîndesc nu atât la sentimentele de dragoste, cît la lacomele lor ambiții.

④ Un gaamă repetat, stîns... Așa a terminat Musorgski geniala sa dramă populară, în care depînge suferințele poporului rus. Singur în pădurea Krom, „Inocentul” (Valentin Teodorian) intruchipează parcă glasul acestor suferințe.

⑤ Varlaam (Nicolae Teofănescu) a reușit să descrie, în sfîrșit, ucazul țarului, care cere prinderea călugărului Grigori.

Doctorița-călău de la Ravensbrück, în 1947, în fața tribunalului de la Nürnberg.

„LIBERĂ PRACTICĂ” PENTRU DOCTORII-CĂLĂI

O incizie lungă și adâncă în pulpă... În rana proaspătă și nespus de dureroasă doctorița introduce diferite culturi de microbi. Rezultatul? Infecție.

În altă tăietură „măiestrit” tratată în piciorul scheletic, erau presărate cioburi de sticlă și așchii de lemn. Rezultatul? Septicemie.

În cadrul „activității” pornite de „grupul experiențelor cu flegmoane”, doctorița tăia brazde adânci în carnea femeilor și le umplea cu pământ. Rezultatul? Cangrenă gazoasă...

Cu un ciocan, doctorița fractura pe viu — tot experimental — fluierile și gleznelor unor oameni sănătoși. Iar altora le făcea injecții cu benzină în vene. Rezultatul? Cei injectați sucombau în urma unor cumplite crize cardiace, păstrându-și luciditatea până în ultima clipă.

★

1947. Tribunalul militar internațional nr. 1 din Nürnberg condamnă la 20 de ani temniță grea pe Hertha Oberheuser, faimoasa doctoriță-călău din lagărul Ravensbrück.

La proces, o germană, Anne Heil din Frankfurt, fostă deținută, căreia îi dispăruse sora împreună cu care fusese întemnițată la Ravensbrück, declară: „M-am dus la doctorița Oberheuser. Am luat poziția de drept și am întrebat-o ce știe despre sora mea, fiind ultima persoană care a văzut-o. La aceste cuvinte doctorița a făcut un acces de furie. M-a trântit la pământ, m-a izbit cu picioarele în față și în abdomen, apoi a strigat: „Am distrus-o, căci nu făcea decât să mănince, dar nu mai era bună de nimic”...

★

1952. Guvernul de la Bonn eliberează acest monstru ucigaș. Dar nu numai atât. Ministerul Muncii îi recunoaște calitatea de „Spätheimkehrer”. Adică de... repatriată întârziată, cu dreptul de a fi angajată. Întârziase biata protejată a autorităților bonniste vreo 60 de luni prin închisoare, pentru o „bagatelă” de câteva sute sau mii de crime.

Credându-i-se astfel de condiții, era firesc ca bestia să-și deschidă un cabinet medical într-un liniștit orașel vest-german. Făcuse și clientela. Până când... o asocia-

ție medicală din Anglia află de cazul Oberheuser și socoti că domniile de la Bonn au făcut-o prea de oale. Cum vestea se născu, amenințând să se transforme într-un scandal, Lemke, ministrul de Interne al Landului, hotărî să mușamalizeze afacerea. El încercă — rețineți, încercă doar — să obțină retragerea dreptului de liberă practică monstrului cu diplomă de doctor.

Rezultatul? Un proces.

Însă, spre uimirea asistenței, pe banca acuzaților la tribunalul regional Schleswig-Holstein se afla... Helmuth Lemke, ministrul de Interne. Partea civilă: doctorița-călău, care i-a intentat un proces de insultă, cerînd despăgubiri pentru „terfelirea onoarei”...

★

Recent autoritățile sanitare și consiliul medicilor din Hamburg au dat unui număr de 13 medici autorizațiile respective pentru exercitarea mai departe a profesiei.

Acești medici au avut — în ultimii ani — o mică întrerupere în meserie, din cauză că între anii 1941 și 1943 au lichidat un număr de „guri inutile”.

Prin „guri inutile”, asasinii hitleriști desemnau copiii, bătrînii și suferinzii care nu puteau face față muncii din lagăre și, deci, nu-și „meritau” buna de grame de terci și zeama de coji de sfeclă, devenind astfel „lichidabili”.

Executanții ordinelor lui Hitler et comp. au cabinete și „practică liberă” în R.F.G.

★

Față de cele de mai sus, nu ne-ar mai mira dacă guvernul de la Bonn ar elabora o lege cu următoarele trei puncte:

a) Toți asasinii și jefitorii hitleriști să fie considerați „insultați” — din oficiu și fără alte formalități — de către victimele rămase în viață, întrucît însuși faptul că au supraviețuit constituie o sfidare la adresa asasinilor.

b) Orice crimă de genocid să fie considerată ca „activitate pur științifică”.

c) Pentru evitarea unor eventuale noi procese, asasinii care vor declara că au ucis „în numele științei” să fie reabilitați din oficiu.

Marla ARSENE

În căutarea titlurilor de „noblețe”

Printre familiile de multimilionari americani cu fete de măritat domnește vanitatea comică de a cumpăra gineri cu titluri europene eft mai înalte și mai sonore. Respectiva epidemie de snobism risca însă să intre într-o criză acută, întrucît numărul monarhiilor europene care mai conferă titluri de noblețe s-a redus considerabil. În ultimele patru decenii, din 21 de regimuri monarhice au mai supraviețuit pe continentul nostru doar 9. În locul lor, au apărut însă numeroase agenții „specializate”, care procură titluri de prinți, conți etc. Bineînțeles, în schimbul unei sume respectabile, plătită în dolari sau lire sterline, căci obrazul ce se vrea subțire cu chelțul se ține.

După cît se pare, cele mai căutate titluri de noblețe sînt cele spaniole și italiene. Ele sînt solicitate îndeosebi de odraslele latifundiarilor din America Centrală și de Sud. E o chestiune de... rezonanță. În fond Di Sciooco sună mai muzical decît von Lächerlich, deși înțelesul lor e identic, adică „caraghios”.

Inavușii însetați de blazoane caută totodată să-și îmbogățească sortimentul de ordine și titluri. În prezent există în Occident cel puțin zece diferite ordine de Malta, o serie întreagă de ordine ale sf. Mihai, sf. Bernardin și chiar 12 ordine bizantine, fiecare dintre ele disputîndu-și autenticitatea. „În Germania (occidentală — n.a.) — scrie ziarul elvețian „Die Tat” — numărul purtătorilor de titluri de noblețe depășește cifra de 4.000. Aproape jumătate din aceștia au trebuit să apară în fața instanțelor, învinuți de purtarea unor titluri false. În multe cazuri a fost vorba de escroci care, pe lângă titlurile frumoase, s-au împăunat și cu înalte decorații de război pentru a-și aranja mai ușor afacerile”. Cu toate că imperiul bizantin a dispărut de pe scena istoriei de peste 500 de ani, totuși în Italia și Spania funcționează instituții care oferă titluri de prinți și chiar de patriarhi, în numele „descendenților” unui împărat care și-a încheiat cariera în anul 1458...

Ba chiar în ultimul timp a apărut și o „curte cerească”; ea conferă solicitanților ranguri de sfinți și îndeosebi de... arhangheli. Deci, să nu fim surprinși bunăoară că într-o bună zi vom auzi și de o știre redactată cam în maniera aceasta: „Prea cuviosul John Rockefeller l-a primit pe arhanghelul Trujillo. Discuțiile s-au purtat în jurul unor treburi sante pentru ca ele să fie dezvăluite păcătoșilor”.

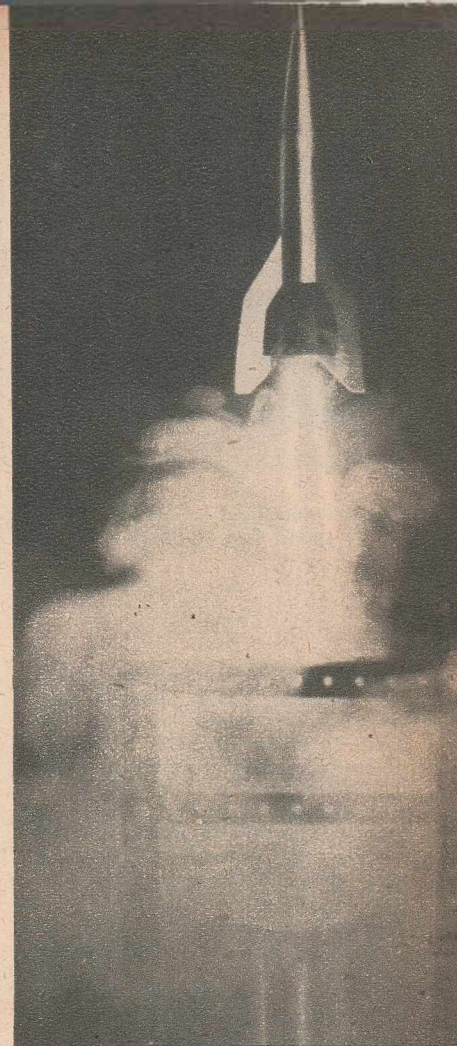
V. URUM

INDOPATUL

Desen de N. LISOGORSKI

Sînt patru. Dan Rugescu are ceva din ponderea și gravitatea adevăratului savant, Dan Vasilache e spiritual și mereu frămîntat de probleme, George Nemeș e calm și tăcut, iar Gabriel Zamfiroiu vorbește și se agită pentru toți laolaltă. Sînt elevi buni și utemiști de nădejde. Deși firile lor sînt atît de diferite, i-a unit aceeași pasiune: cosmonautica, noua știință care se dezvoltă în zilele noastre, știința călătoriilor în spațiul cosmic. Cei patru „racheto-fizicieni” au un jurnal de zi. Să-l frunzărim împreună...

Într-o masă de foc și fum, „Alcor” tișnește spre înălțimi.

...4, 3, 2, 1, 0. Start!

„Alcor” s-a plasat pe traiectorie

Fotoreportaj de AI. NICHITA (text)
și A. MIHAILOPÖL (fotografii)

«Acesta-i prototipul lui „Alcor” — ne spune Dan Rugeșcu.

„Tare” în mecanică și rezistența materialelor, Dan Vasilache controlează pentru ultima oară calculele.

Chimistul amator George Nemeș, un asiduă cercetător pe țărmul combustibililor de rachete.

„Uraa! Lansarea a reușit!” — anunță Gabriel Zamfiroiu.

04.X.1957. A început grandioasa eră cosmică. Vestea lansării primului corp cosmic artificial de către Uniunea Sovietică ne umple de entuziasm. Programul nostru de experiențe trebuie să reușească. In-succesele ne îndrjesc; cunoaștem încă prea puțin din fizică, chimie matematică, metalurgie și mecanică. Ne-am procurat încă două lucrări de racheto-dinamică ale unor cunoscuți specialiști sovietici. E greu la 14 ani să construiești rachete.

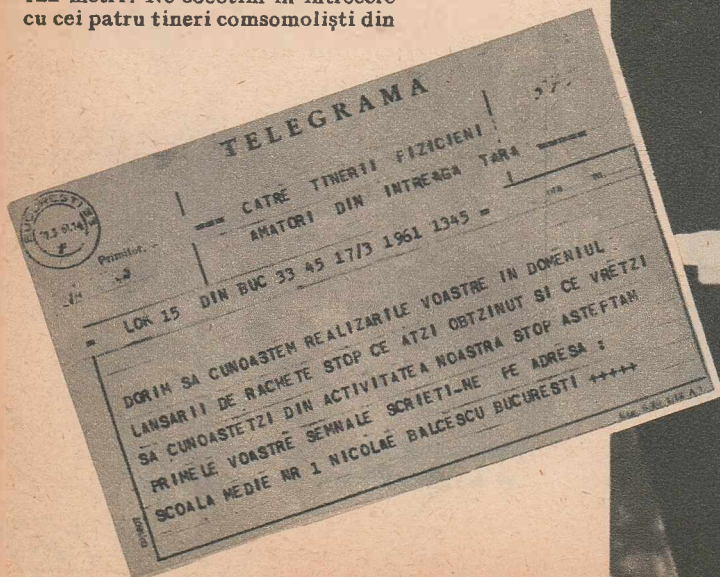
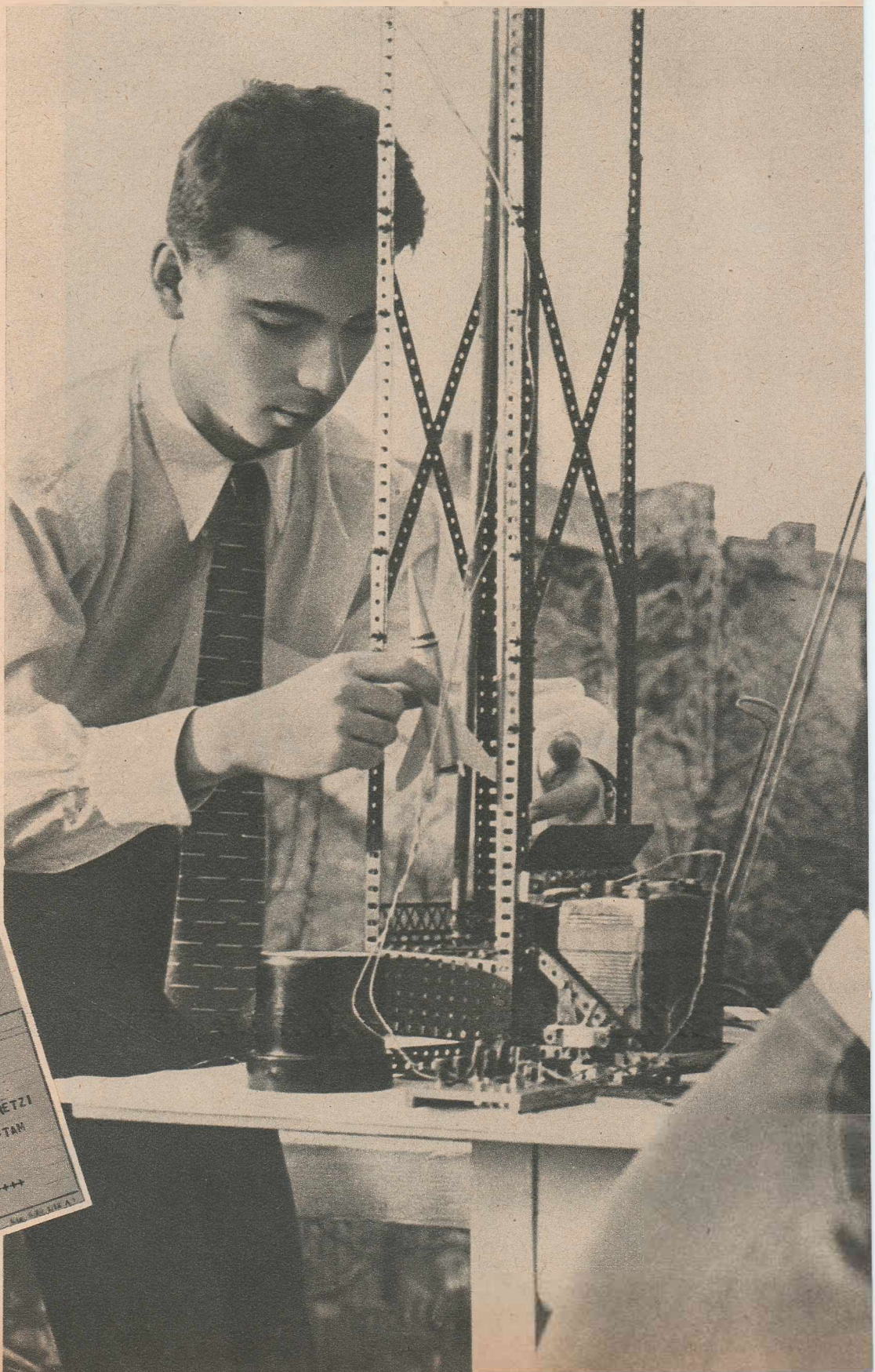
1.I.1958. Construcția turnului de lansare e terminată. Gata e și sistemul de amorsare electrică. Patru tipuri de microrachete așteaptă combustibilul care să le lanseze în văzduh. Dar n-avem combustibilul. Cineva ne ironizează: „aveți potcoava, rămîne să cumpărați calul”. Are și n-are dreptate. Combustibilul fabricat de Rugeșcu dezvoltă o viteză de jet sub 0,500 km/s. Rachetele noastre se înalță doar cîțiva metri și se frîng.

20.IX.1958. Cercetările continuă în cadrul cercului de studii științifice al școlii. Aparatura laboratorului de fizică al școlii ne ajută să punem la punct cîteva probleme grele. Un grup de profesori și elevi din Capitală asistă la lansarea unui complex experimental de șase rachete (una în două trepte). Performanțe maxime: 100 de metri.

30.II.1959. Nu avem încă un combustibil capabil să dezvolte o forță de propulsie superioară. Dar nu demobilizăm. Căutăm.

12.V.1959. În sfîrșit, sîntem pe drumul cel bun. Noii combustibili sînt pe cale de a fi perfecționați.

06.IX.1959 — ora 17,10. Înregistrăm primul record deosebit: „Pionier Bx — 1 204” decolează de pe lansatorul nr. 4 și parcurge o traiectorie verticală, cu apogeul la 122 metri! Ne socotim în întrecere cu cei patru tineri comsomoliști din

Kașino, care au reușit să lanseze rachete la înălțimea de 200 metri. În cadrul cercului de studii științifice sînt expuse noi referate: „Traectoria pe verticală”, „Elemente de construcție a rachetelor”, „Teoria luminii” etc. Totodată construim cu mijloace proprii noi instrumente optice și studiem practica observării sateliților.

20.XII.1960. Ne-am întilnit de cîteva ori cu ingineri și specialiști de la Institutul de Fizică Atomică al Academiei R.P.R., care ne-au ajutat să ne clarificăm o serie de probleme dificile ale fizicii moderne. Tovarășul Singeorzan, de la Observatorul Astronomic al R.P.R., ne-a arătat cum putem să obținem efemeriidele sateliților artificiali. Grupul nostru a făcut observații interesante asupra sputnicilor I, II și III. Aceste cercetări au fost încununate

de observarea desprinderii cabinei de nava cosmică sovietică (în ziua de 19 mai 1960, la orele 03,35).

31.XII.1960. Conform programului nostru, am reușit să lansăm noi rachete experimentale cu una, două și trei trepte. „Antares” s-a urcat pînă la 200 metri. La 23 August 1960 „Ceres Ax — 2506”, avînd o masă utilă de 30 gr, s-a înălțat pînă la 250 metri altitudine. Pînă în prezent „Ceres” reprezintă cea mai puternică rachetă a noastră.

Peste puțin timp se vor auzi cele douăsprezece tradiționale bătăi ale ceasului și vom intra în noul an: 1961. Ne-am întrebat fiecare ce dorim. Toți dorim să construim rachete adevărate. (Deocamdată însă, să trecem cu note bune clasa a XI-a și examenul de maturitate!)

1.II.1961. Cea de-a patra etapă a programului nostru de lansări începe să se concretizeze. Cu sprijinul direcțiunii școlii și al conducerii uzinelor „Semănătoarea”, în cadrul unor ore de practică în producție și în vacanță, am pus la punct cîteva piese necesare tipurilor superioare de rachete (aflăte deocamdată în fază de proiect): „Alcor”, „Galactic” și „Supergalactic”. În mod deosebit ne-a ajutat cu bogata sa experiență strungarul Stamate Ion.

5.III.1961, ora 20,30... 3,2,1,0. Start! Cîteva clipe de ezitare, se aude un huruit venit parcă din adîncuri, un șuierat strident, motorul intră brusc în regim, flăcări și fum învăluie platforma de lansare și... racheta țîșnește spre înalțul cerului. Trec cîteva secunde și o explozie îndepărtată anunță a-

tingerea apogeeului și revenirea frînată pe pămînt. „Alcor” s-a plasat pe traiectorie. „Alcor Bx — 1807” a atins altitudinea de 330 metri într-un zbor vertical. Ne îmbrățișăm fericiți. Am înregistrat un nou record.

★

La început, autorilor acestui foto-reportaj totul li s-a părut o plăsmuire. Socotiți și dumneavoastră: patru elevi de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu” din București construiesc rachete, lansează rachete și obțin recorduri cu rachete! E drept că aceste rachete sînt încă miniaturale și înălțimea la care se ridică se măsoară doar în sute de metri. Dar așa își fac ucenicia viitorii constructori ai rachetelor ce vor străbate milioane de kilometri în spațiul cosmic...

Zile, săptămîni, luni de cercetări și calcule dificile concentrează acest moment: ultimul control al rampei de lansare, sincronizarea ei cu declanșatorul electric și aparatul de filmat.

Chemarea

Micșorându-și viteza, astronava gonea în jurul Pământului pe o orbită spirală, apropiindu-se de limitele atmosferei. Peste câteva minute, pe ecranul radiolocatorului aveau să apară contururile cunoscute ale continentelor...

Orlov își trecu palma peste față. Mîinile îi erau cuprinse de un tremur ușor. Oare să nu fie un vis că în curînd avea să vadă oamenii, urmașii săi îndepărtați?... Oare ce au devenit oamenii secolului al 54-lea? Și cum îl vor întîmpina ei pe pasagerul neașteptat, apărut din adîncul mileniilor?

Verifică încă o dată reglarea limitatorului de altitudine și, examinînd aparatele, se lăsă obosit pe spătarul fotoliului. Trei mii patruzeci și șase de ani! Dacă n-ar fi fost ceasul de radio-carbon care măsoară timpul cu o precizie neîndurătoare. Orlov n-ar fi crezut niciodată că a rămas atîta vreme în anabioză. Cele 30 de secole care au trecut pe nesimțite, fără să-l atingă, păreau ceva iluzoriu și ireal. Egred să te obișnuiești cu gîndul că întreaga ta viață din trecut a rămas undeva, dincolo de prăpastia mileniilor. Doar el își amintea atît de limpede de ea, ca și cînd lucrurile s-ar fi petrecut ieri!

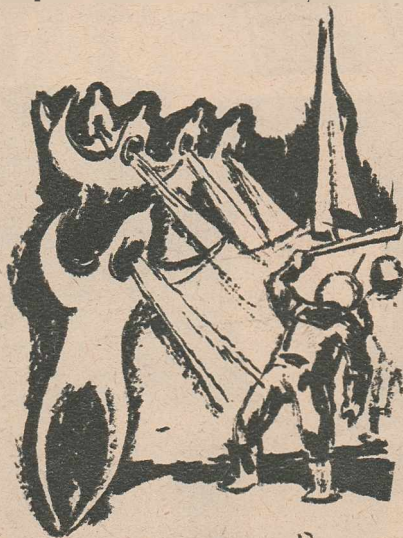
...Își luase rămas bun de la Pămînt și, către sfîrșitul îndelungului zbor de șase ani, apăruse pe ecran discul orbitor de alb al unui soare străin, în jurul căruia se roteau planete moarte, ferecate în gheață sau acoperite de un vâl cenușiu de pulbere cosmică. Abia într-un tîrziu descoperiră ceea ce căutau de atîta amar de vreme: viața. Un mic glob purtînd un înveliș umed de nori, apele calde, de mică adîncime, ale unor mări tinere, o junglă în care mișunau niște creaturi uimitoare, care nu puteau fi comparate cu nimic...

★

...Agresiunea fusese neașteptată. Creaturile amorfe, care se tîrîseră de atîtea ori cu indiferență în preajma astronavei prin iarba portocalie, s-au năpustit deodată cu miile din

toate părțile asupra oamenilor. Și abia în clipa aceea s-a constatat că împotriva lor sînt neputincioase chiar și razele de înaltă frecvență... Și tot așa brusc precum începuse, atacul încetă. Orlov fusese singurul care scăpase ca printr-o minune. Cu mîinile sale îi îngropase pe tovarășii săi acolo, pe îndepărtata planetă a Procionului Alb...

...Și apoi drumul de întoarcere. Oboseala îl covîrșea. Aproape că își pierduse cunoștința cînd, după semnalele alarmante ale radiolocatorului, astronava pornise să devieze în șocuri violente, cînd într-o parte, cînd într-alta, căuțînd să scape de suvoiul de meteoriți. Briul de meteoriți însă, prea lung și dens, îi tăiaseră drumul la marginea sistemului planetar al Procionului și doi bolovani imenși loviseră nava. Fără căptușeala cîmpului protector, vehiculul cosmic ar fi fost distrus complet; așa scăpase doar cu motoarele deteriorate. Continuîndu-și zborul însă numai în virtutea inerției, astronava nu mai putea să atingă sistemul solar decît peste zeci de secole. Soluția era

una singură: să adoarmă. Nu-i fusese așa de ușor să se decidă la acest lucru. Știa că nimeni înainte lui nu se cufundase în anabioză mai mult de cîțiva ani. Acum însă erau necesare secole... Se va trezi oare? Sau, fără a-și mai reveni, avea să zboare veșnic în spațiu, închis în sarcofagul navei sale?... Nu avea de ales. Trecînd pentru ultima oară prin astronava, Orlov conectă aparatele de anabioză.

...Sistemul de trezire intră în funcțiune cînd nava se apropia de orbita planetei Pluton. Exact cum fusese stabilit.

...Și iată-l acum plin de bucurie și de nerăbdare, apropiindu-se de Pămînt. Cu toate acestea, nu putea să scape de un vag sentiment de neliniște. Orlov nădăjduise să întîlnească primii oameni încă pe Ganimed — satelitul lui Jupiter, de mult populat de astronauți. De astă dată însă clădirea imensă a stațiunii cosmice era pustie. Platoul negru de bazalt, pe care de obicei coborau navele cosmice, era acoperit de un strat de gheață albăstruie, groasă de mai mulți metri. Pesemne că de multe secole nu mai trecuse pe acolo nici o navă cosmică...

Orlov căuta în fel și chip să se convingă că stația fusese pur și simplu mutată pe un alt corp ceresc. Pe măsură însă ce astronava se apropia de Pămînt, neliniștea din sufletul său creștea.

De jur-împrejur domnea o tăcere stranie, de neînțeles, cu toate că intrase de mult în zona unde ar fi trebuit să se recepționeze direct emisiunile de pe Pămînt și cu atît mai mult semnalele radio-farurilor de pe Lună și Marte. Dar ecranele televizoarelor rămîneau albe, iar receptoarele fonice tăceau. Doar din cînd în cînd se umpleau de un vuiet dens, monoton. Ce puteau oare să însemne toate astea?...

Deodată își aminti cuvintele unuia dintre oamenii mari ai vremurilor de demult, Ţiolkovski: „Cea mai mare parte a omnirii nu va pieri niciodată, dar se va muta de la un soare la altul, pe măsură ce aceștia se vor stinge“. Ţiolkovski însă vorbise despre viitorul îndepărtat, despre ceea ce s-ar fi putut întîmpla peste o sută de milioane de ani. Or acum Soarele strălucea ca totdeauna!

Nu, măcar acum fără gînduri alarmante! Desigur că oamenii trăiesc ca și înainte, tot pe Pămînt. Numai că felul lor de viață s-a schimbat foarte mult.

Cum o fi devenit în aceste 30 de secole orașul său natal, plin de verdeată, din mijlocul munților împăduriți ai Uralului? „A devenit“... Orlov zîmbi trist. Probabil că orașul nici nu se mai află pe vechiul loc. Sau poate că oamenii au renunțat de mult la orașe, dis-

persîndu-și locuințele uniforme pe întreaga planetă... Și cît de mult ar fi dorit să hoinărească pe cheiul liniștit de lângă bătrînul iaz, să stea în piața în care licăreau miile de lumini colorate la sărbătoarea aniversării Victoriei Comunismului pe întregul glob!...

Privirile urmăreau cu încordare ecranul radiolocatorului pe care apăruseră linii tulburi, difuze. Necrezîndu-și ochilor, Orlov scruta tabloul desfășurat în fața lui: un imens glob albăstrui care, rotindu-se lent, amintea de stereo-harta emisferelor, cunoscută din copilărie.

...Un continent gigantic crescut în locul Oceanului Indian... o fișie lată de uscat care leagă Africa de America de Sud... o mulțime de insule noi... o totală resistemalizare a planetei! Așadar, oamenii au învățat să clădească scoarța pămîntescă!...

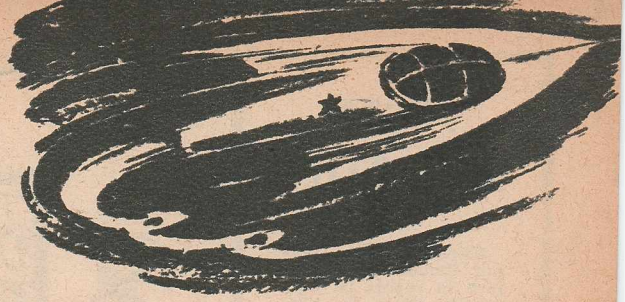
Pe scara mată a altimetrului se aprinse o cifră roșie: „300“. Nava intra în straturile dense ale atmosferei. Fără să-și ia ochii de pe ecran, Orlov se îndreptă în fotoliu și apăsa ușor claviatura comenzilor. Petele continentelor creșteau, deveneau mai masive.

Deodată pe ecran străluci o lumină verde, intensă. Apoi încă o dată și încă o dată. Lumina apărea și dispărea alternativ, apoi culoarea ei se schimbă, ca și intensitatea. Fără îndoială că erau anumite semnale. Fusese observat și desigur că voiau să-i comunice ceva... Dar nu înțelegea nimic și nici creierul electronic nu reuși să-i traducă semnalele. Astronava cobora. Cobora vertiginos spre vechiul Arhipelag arctic, din care acum nu se vedea decît o insulă lunguiață, aceea care adăpostea Cosmodromul.

★

Orlov se căzni multă vreme să-și desfacă curelele ce-l prin-

Pământului

Povestire fantastică de M. și L. NEMCENKO

deau de fotoliu. Apoi apăsa pe un buton — și turela se deschise numaidecât...

Soarele îi apăru dureros de strălucitor, apoi simți o adiere mirosind a brad, care îl alintă jucându-i pe obraji și prin păr.

Făcând câțiva pași fu cuprins de amețală și se așază. De jur-impjur dealurile erau acoperite de păduri verzi, proaspete. Deci clima fusese îmblinzită chiar și în Extremul Nord... Dar unde erau oamenii?

Uitându-se în jur, Orlov tresări. La vreo 100 de metri de el, lângă o clădire rotundă, transparentă, ridicată pe vârful dealului, pluteau imobile, parcă suspendate în aer, câteva siluete quasi-umane. Erau mici de statură, cu capetele alungite peste măsură, cu picioarele subțiri. Haine albastre, ciudate, îmbrăcau strîns, asemenea unor fețe, corpurilor lor slabe ca de copii.

bastră zburară numaidecât, depărțindu-se de el. Dar asta nu-l mai putea opri. Avea să se apropie de clădirea rotundă și transparentă, să bată la marile porți cristaline, să cheme, să afle în sfârșit ceva...

Un țuiet asurzitor se auzi deodată deasupra capului său. Sus, la o înălțime de douăzeci de metri, plutea în văzduh unul dintre necunoscuți, zbătându-se caraghios pentru a-i atrage atenția. Dar dînsul dădu din mîna în semn de deznădejde și alergă mai departe. Ființa cu pielea albastră țiuia încă o dată și asta fu ultimul lucru pe care-l mai auzi Orlov. În aceeași clipă, simți o apăsare violentă pe temple, capul i se îngreună. Pierzându-și cunoștința se prăbuși în iarba caldă, mîngiată de soare.

De undeva din negură apărură doi ochi mari, atenți. Ochi de

loc. El nu putea să știe că insula aceasta a fost înconjurată acum mai bine de 200 de ani de o perdea sterilizatoare de ultrasunete și a

tre, transmise fără întrerupere din clipa în care vechiul astronaut a fost observat la limita orbitei lui Marte, n-a fost recepționată, întrucît aparatul navei sale are cu totul alt principiu decît cel al instalațiilor noastre neutronice de microunde. Încercarea de a lua legătura cu pilotul prin intermediul semnalizării ionoradiale a fost, de asemenea, zadarnică.

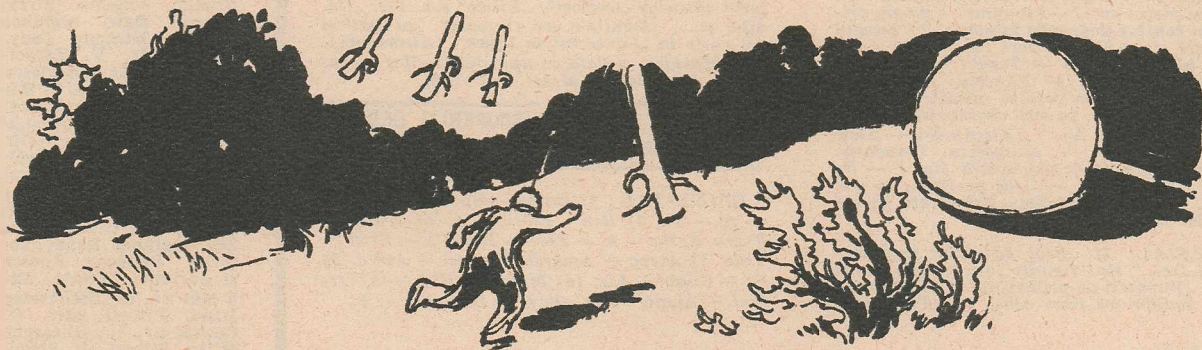
Cîțiva dintre pasajerii care întimplător se aflau lângă astronava aterizată au încercat în fel și chip să explice omului străvechi că e primejdios să se apropie de ei. Iuavii știau că virusurile conținute în aerul expirat de ei, inofensive pentru dinșii, erau primejdioase pentru noul venit. Cînd însă a devenit clar faptul că vechiul cosmonaut nu înțelege avertismentele lor și intenționează să pătrundă în clădirea stațiunii energetice, a fost supus unei obișnuite hipnoiradierei.

În prezent, cosmonautul nostru milenar se află într-un sanatoriu pe litoralul de vest al Lemuriei. De îndată ce starea sănătății sale o va permite și se va aclimatiza noilor condiții, va lua contactul cu civilizația noastră.

...Fata se apropie de fereastră și o deschise larg. Un vuiet de glasuri pătrunse în cameră. De undeva din afară răzbătea rumoarea unei mari mulțimi. Oamenii!...

Necunoscuta se întoarse spre Orlov. Vocea ei răsună blajin, contopindu-se cu vocea traducătorului automat:

— Auzi? Oamenii sînt atît de bucuroși că ești în viață, încît au venit cu miile de pretutindeni. Vor să te salute, ca pe unul din străvechii eroi, exploratori ai Cosmosului.

Oamenii?! Oare așa să fi devenit? Nu, nu se putea!

Dînd din mîini, Orlov alergă spre deal. Dar siluetele albastre se depărțară în grabă, ca și cînd ar fi căutat să păstreze distanța între el și ele. S-ar fi putut crede că se tem să-l lase să se apropie.

Orlov se opri gîfînd și, privind mirat în sus, încremeni. Ceea ce i se păruse la început că sînt haine era chiar pielea lor! Acum vedea limpede lucrul acesta. Oamenii aveau pielea albastră!

Dar fețele lor! Uitîndu-se cu luare-aminte observă că n-au de loc urechi și că locul nasurilor a fost luat de mici excrescențe în formă de trompă. În liniștea care se lăsase Orlov auzi un țuiet ascuțit. Era oare limbajul „oamenilor“?

Orlov rămase pe loc și o groaznică oboseală îl cuprinsese. Oare cine erau ființele acelea bizare? Să fi venit din alte lumi îndepărtate?... Și cum nimeriseră aici?... Dar oamenii? Unde erau oamenii?!

Adunîndu-și toate puterile, o luă la fugă în sus, pe panta dealului. Ființele cu pielea al-

om! Strigînd de bucurie, Orlov încercă să se ridice. Dar cineva îl împinse ușor din nou la loc.

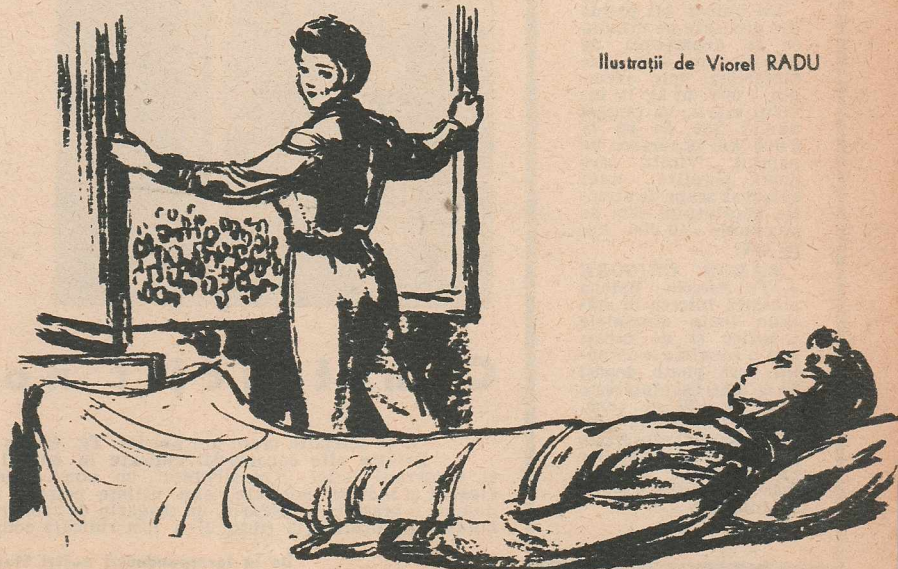
Încăperea se luminează apoi din ce în ce mai mult și Orlov zări o fată care se apleca deasupra patului său.

Fata îi spuse ceva și cuvintele ei erau aproape cîntate, asemenea unei melodii. Va să zică și limbajul universal se schimbese în aceste trei milenii... Orlov clătină din cap în semn de negație. Nu, nu înțelegea. Necunoscuta își duse mîna la frunte rîzînd, apăsa cu cealaltă mîna un mic buton aflat pe un pupitru alb, înalt, care se afla alături de pat. Și rosti din nou ceva. Acum, după ea, o voce groasă, impersonală, traduse răspicat: „Stai liniștit. Nu ai voie să te ridici. Îndată vei afla totul“.

O pauză. Un hriit ușor în aparat. Apoi din nou o voce: „...După cum o atestă documentele, în urmă cu trei milenii, pe actualul Pămînt al iuavilor — mai exact, pe una din insulele Arhipelagului care a existat atunci — se afla Cosmodromul central al Pămîntului. De aceea omul de demult a ales anume pentru aterizare acest

fost dată iuavilor, prietenii noștri de pe cea de-a patra planetă Antares, ca loc pentru aclimatizare treptată.

După cum era și de așteptat, nici una din comunicările noas-

Ilustrații de Viorel RADU

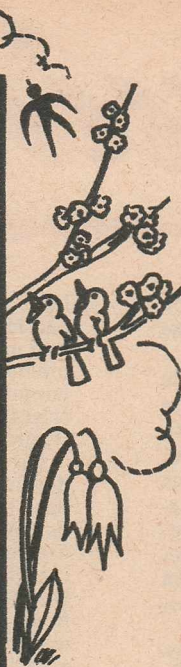
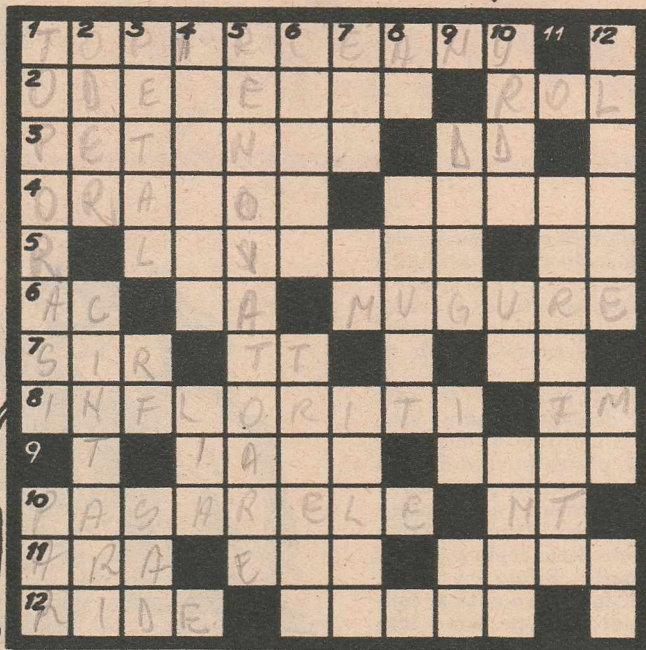
POȘTA
REDAȚIEI

NEGREA ION — *Galați.* Calculul pensiei se face în raport cu anii servitii, grupa de salarizare, vârsta și salariul tarifar lunar din ultimele 12 luni de activitate sau salariul mediu lunar din 60 luni — 5 ani — de activitate consecutivă din ultimii 10 ani, la cererea celui îndreptățit la pensie. În primul caz, salariul mediu tarifar lunar se obține prin împărțirea la 12 a sumei salariilor tarifar din cele 12 luni de activitate, iar în cazul al doilea prin împărțirea la 60 a sumei salariilor tarifar din cei 5 ani de activitate consecutivă. Dacă s-a lucrat mai puțin de 12 luni, pensia se calculează pe baza salariului mediu tarifar din lunile de activitate și dacă s-a lucrat mai puțin de o lună, se calculează pe baza salariului lunar de încadrare. Pentru eventualele nemulțumiri puteți face contestație la secția de prevederi sociale de pe lângă sfatul popular al raionului în care locuiți.

MIHAI BALTAG — *Tirgoviste.* Ghețarul din peștera Scărișoara are un volum de cca 50 000 metri cubi și o vechime de peste 3 000 de ani — adică exact cum ați aflat și dv. Vechimea nu poate fi pusă la îndoială, deoarece ea a fost stabilită pe cale științifică, prin analiza grăunțelor de polen găsite în interiorul ghețului. Grotă în care se află ghețarul are peste 100 de metri lungime, iar ghețarul are unele flancuri înalte de peste 20 de metri. Intreaga grotă este de altfel căptușită cu un strat de gheață și pare un imens patinoar acoperit, în mijlocul căruia se ridică marele ghețar.

MELNIC SONIA — *Buhuși.* În legătură cu descoperirea fenomenului de gravitație se poartă discuții că Newton se afla la umbra unui pom și că, văzând căderea unui măr, a dedus că acesta e atras de către o forță a pământului. Totuși, cu un secol mai înainte, Galileo Galilei demonstrase într-o oarecare măsură felul în care cad unele corpuri prin aer spre pământ, dar nu reușise să dea fenomenului explicația științifică pe care abia Newton i-a dat-o. Un obiect își pierde din greutate pe măsură ce se depărtează de pământ; un corp care cîntărește, spre exemplu, 1 000 de kg la nivelul mării, va cîntări numai 250 de kg la 6 000 km depărtare de pământ. Viteza care poate permite unui obiect să scape de atracția pământului este de minimum 40 000 km pe oră.

GABOR GRIGORE — *Tr. Severin.* Balena albastră întrece în mărime toate animalele acvatice și de uscat. Are o lungime a corpului care poate depăși 30 de metri și cîntărește pînă la 120 de tone. Numai inima unui astfel de animal cîntărește peste 700 de kg, iar puiul lui, la naștere, măsoară pînă la 8 metri în lungime.

ORIZONTAL: 1) A cîntat primăvara în una din frumoasele sale „Rapsodii”. 2) „Nălțuța...”, împreună cu românișele și bujorelul, „pătrund cole-n poiană” ca să ia parte la „Concertul în luncă” (Alecsandri) — ...iar pe cel principal îl joacă privigheloaara în acest concert. 3) Floare în formă de țîlnie, de diferite culori și plăcut mirositoare — Dumitru Dănescu. 4) Fondul aurit pe care apare „un soare dulce” în „Dimineața” lui Alecsandri — Primăvara înflorește și dau fructe foarte gustoase și aromate. 5) Coasta de sud a Franței, cu climă primăvara-tică aproape tot anul — De patru ori mai mare ca primăvara. 6) Il găsiți la albine (dar să nu-l simțiți pe pielea dv.!) — Pronume — Apare primăvara și conține floarea în formație. 7) Lungul fir în care vin, „din cea zare luminoasă”, „cucoarele” lui Alecsandri — Teșite! — În flori! 8) Pomii primăvara — Florescu Mugur. 9) Iată, repetat — Pom printre primii în floare. 10) „In aer ciocotria, pe casă rîndunele! Pe crengile pădurii un roi de...” (Alecsandri — „Oaspeții primăverii”) — Margareta Trandafir. 11) Muncă agricolă de primăvară (inf.) — De unde ne vine lumina — Oraș pe Orne, la vest de Paris. 12) Verbul veseliei — Primăvara începe munca la cîmp.

VERTICAL: 1) „Stol bălai/De ingerași,/ Cu alai/ De...” sînt risipiți „din panere de argint” în „Rapsodii de primăvară” (Topîrcanu) — Pom roditor cu flori albe. 2) „Primăvara

pe...”, roman de Kazakievici — „Și cerul și pămîntul preschimbă sărutări/ Prin raze aurite și vesele...” (Alecsandri). 3) Corola și caliciul florii — Românișă Floarea — Livadă (tr.). 4) Amăgire — ...cea cu trup de floare, / Fată de împărat” (G. Coșbuc — „Cicoarea”). 5) Reinnoitaie. 6) A compătîmi — Port la Marea Adriatică. 7) Umblă seara pe la genele copiilor — Incepi să fii emoționat — Localitate cu climă dulce, primăvara-tică, într-un decor închinător din Crimeea. 8) Asia! — Ia locul florii. 9) Iubit — Pană de despicat lemne — În calciciu! 10) Derivat al lapetelui — În sulfina! — Autorul pînzelor „Ghiocoi”, „Liliac” ș.a. 11) „De-dăși și...”, pîrguite-n foc (e soare”, au luat și ele parte la „Concertul în luncă” (Alecsandri). 12) Harnice, o dată cu apariția florilor își încep și ele munca — Mese! — Poftim!

Dezlegarea jocului „DESCOPERIRI GEOGRAFICE” apărut în numărul 11

ORIZONTAL: 1) Caras — Sparta. 2) Onești — Al — Ip. 3) Rin — Eforie — A. 4) Anili — Tigru. 5) Ba — A — Tisa — Rc. 6) I — Siret — Tula. 7) Aleva — Amoral. 8) Iriși — Arald. 9) Ol — Cugir — Lir. 10) Măcin — Rîși — A. 11) Uni — Apata — As. 12) L — Detunata — I.

Construcții noi la Tg. Mureș

Ca și celelalte orașe ale patriei, Tg. Mureș se află în plină reconstrucție socialistă (foto 1). Printre alte construcții ridicate în cadrul planului de sistematizare a orașului se află și modernul hotel „Transilvania”, cu cinci etaje. Hotelul are peste 250 de paturi. Camerele, elegante și modern mobilate, sînt utilate potrivit cerințelor unui confort deplin. La parter s-au deschis o braserie, o florărie, un magazin de cadouri și o frizerie, toate avînd acces și din interiorul hotelului. Construcția (foto 2) a fost ridicată conform proiectelor tinărului arhitect Emil Truța.

De la corespondenții noștri Ștefan IZSĂK (text) și Zoltán HARĂGOS (fotografii)

Cititorii către
cititori

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi):

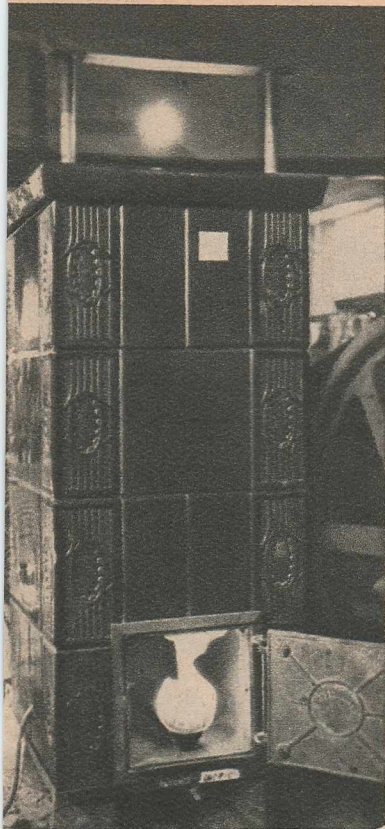
Diaconu Ioan, Timișoara, str. Dragoș Vodă nr. 15; Balamat Valeriu, Petroșani, str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 5; Racoviceanu Dorel, Craiova, str. Stalingrad nr. 220; Singeorzan Zaharia, muncitor-elev în cl. a IX-a la Școala medie serală din Ilva Mică, raionul Năsăud, regiunea Cluj; Gugu Nicolae, Hunedoara, str. 23 August nr. 1; Miclăuș Terezia, învățătoare la Școala de 7 ani din comuna Borbești, raionul Somcuța Mare, regiunea Maramureș; Cismaș Maria, funcționară în cooperatie, Lăpușnic, raionul Ilia, regiunea Hunedoara; Iacob Grigore, Tulcea, str. Concordiei nr. 24; Mocanu Gheorghe, Tulcea, str. Alexandru cel Bun nr. 74; Grigoraș Iordan, Tulcea, str. Concordiei nr. 17; Zeza Ibraim, Tulcea, str. Delfinului nr. 5; Popescu Nicu, comuna Recas, str. Crișan nr. 107, raionul Banat; Apopi Gheorghe, Piatra Neamț, str. C. Ivănuș nr. 13; Galavan Jan, învățător, satul Muncel, comuna Valea Ursului, raionul Negrești, reg. Iași; Retegan Sandu, profesor, comuna Căianul-Mic, regiunea Cluj; Sassu Suzana, Galați, str. D-tru Chieșu nr. 154; Canța Traian, loc. Branet, comuna Birza, raionul Băis, regiunea Oltenia; Diaconu Tony, Pitești, str. V. Mărăcișeanu nr. 5; Ianulescu Cuny, Pitești, str. V. Mărăcișeanu nr. 5; Alincai Constantin, Cîmpulung-Muscel, str. I. V. Stalin nr. 119; Nestor Aurel, Constanța, str. General Dragalina nr. 20; Popa Gheorghe, Bocuș-Română, U.C.M.U.A. secția 200, regiunea Banat; surorile Babacov Rodica și Adriana, Pitești, str. 9 Mai nr. 45; Cernătescu Irina, Pitești, str. G. Coșbuc nr. 40; Gheorghe Milly, Pitești, str. Smeurei nr. 6; Ziegler Alexandru, student, Institutul de mine, Petroșani, regiunea Hunedoara; Novac Florica, comuna Pecica nr. 40, regiunea Banat; Toncoglaz Aurel, Baia Sprie, str. Plevnei nr. 8; Rusu Mariana, elevă cl. a XI-a, Roman, str. Petru Rareș nr. 6; Bălăceanu Rodica, Tg. Cărbunestii, regiunea Oltenia; Anghel Maria, elevă cl. a X-a, București, str. Christigiuilor nr. 2, raionul 23 August.

Tan C. Nelly, Școala de 7 ani, comuna Visca, raionul Ilia, regiunea Hunedoara, dorește să facă schimb de vederi, fotografiile ale artiștilor și să corespundeză pe teme literare.

Lupsasca Vasile și Rasztocky Viliam, studenți, Timișoara III, str. Alexandru Odobescu nr. 78, doresc să facă schimb de vederi și de timbre poștale.

Croitoru Nelly, Rădăuți, str. Bogdan Vodă nr. 19, dorește să corespundeză cu tineri și tinere despre teatru, film, actori de teatru și film din toată lumea.

Palapont Marian, Giurgiu, str. Juliu nr. 4, dorește să corespundeză pe teme sportive și să facă schimb de vederi.

SOBE DE TERACOTĂ PREFABRICATE

Tânăra Olympia Mihai lucrează cu multă atenție la tipărirea cahleur.

Noile blocuri de locuințe de pe strada Pajurei din Capitală nu sînt prevăzute cu încălzire centrală. Fiecare dintre sutele de apartamente a fost dotat cu sobe de teracotă care constituie o noutate: fabricate de întreprinderea „Ceramica” din București, ele sînt aduse în camerele respective gata montate.

Deci un prim avantaj: la nevoie ele pot fi mutate dintr-o cameră în alta de locatarii înșiși. Mai însemnate sînt însă avantajele economice ale acestor noi sobe: sînt mult mai ieftine, pentru că la construcția lor se folosesc 51 de cahle în loc de 107, deși au cinci canale de fum, ca și cele obișnuite (de 107 cahle). Ele pot încălzi o cameră de 4 m x 4 m, tot alfit de bine ca și vechile sobe de teracotă. Eficiența lor ne este confirmată de buna funcționare a celor peste 2 500 de sobe instalate în blocurile de pe strada Pajurei, în vilele din Calea Griviței și în alte construcții executate de întreprinderile de construcții și montaj din Capitală.

Înainte de a lua drumul apartamentelor, fiecare sobă, după ce a fost uscată, este supusă unui ultim control.

MODA

Sînt mărunțică...

— Bine, dar cu noi, mărunțelele, cum rămîne? Moda de primăvară pare făcută numai pentru femei înalte și subțiri ca trestia. Vorbești de o siluetă suplă, flexibilă, alungită...

— Dar să ne înțelegem, draga mea! Moda nouă, cu tendința ei de a lungi și subția silueta, nu poate decît să te avantajeze! Să recapitulăm: capul mic, gîtul degajat și alungit prin răscoiele simple, umeri înguști, formele discret sugerate: totul pare gîndit pentru femeile sub un metru șazecei.

— Mă rog, dar pe concret ce-mi recomanzi ca garderobă de primăvară?

— Iată aici cîteva schițe: ansamblul de tuld subțire cu haina reversibilă e foarte potrivit pentru tine, datorită croielii verticale a mantoului și liniei lejere, abia marcînd talia, a rochiei fără mîneci. Garnitura e din material în culoare contrastantă, care dublează haina și bordisește buzunarele, gîtul și răscoiala mînecii. Talorașul din lenaj de culoarea mîerii subțiază, datorită liniei suple a umerilor și tăieturii verticale. O rochiță de jerse gri închis lungeste, prin însăși natura materialului. Croiala e dreaptă, cu două buzunare pe verticală și o garnitură albă la gît. Rochița de lenaj are o garnitură de franjuri de sus pînă jos. Pentru ținuta festivă vei alege un model care se poate executa din crep sau mătase uni. Unica lui garnitură va fi un șal înnodat în dreptul taliei ca o cravată, care se continuă cu un clin pe fustă.

— Încep să înțeleg. Dar ți-ai fi recunoscutoare dacă mi-ai mai sugera cîteva idei cu care noi, cele mărunțele, am mai putea „fura” cîțiva centimetri...

— În primul rînd să nu pierdem nici un milimetru din înălțimea noastră prin lărgimi exagerate, prin croieli pe orizontală, prin segmentarea siluetei cu diverse benzi de culoare, prin imprimeuri uriașe, apăsătoare, prin pălării sau gulere mari care turbesc silueta, prin poșete, cordoane sau garnituri supradimensionate. În plus, vom mai recurge la dungi verticale, croieli de sus pînă jos, decolteuri în unghi, mîneci raglan sau chimono și, la vară, vom purta mai ales rochii fără mîneci, care lungesc în mod categoric silueta. Și încă un secret: pantofii, pe cît posibil, alege-i în culoarea pielii (bej) și, firește, cu toculeț, pentru a face să pară picioarele mai lungi.

Radu HORIA
Fotografiile autorului

Cu ajutorul științei

APĂ POTABILĂ CU CONTRIBUȚIA SOARELUI

În unele regiuni ale însoțitului Turkmenistan, condițiile naturale nu oferă locuitorilor apă de băut în cantități suficiente, adesea fiind nevoie să fie adusă cu avioanele. De aceea, obținerea apei potabile a constituit una din preocupările de seamă ale colaboratorilor științifici ai Institutului de fizico-tehnică de pe lângă Academia de științe a R.S.S. Turkmene, care au construit o instalație experimentală ce transformă apa de mare în apă dulce, cu ajutorul... razelor de soare!

Instalația este ingenioasă prin marea ei simplitate. Ea constă dintr-un fel de ladă cu partea de sus din sticlă și cu pereții și fundul acoperiți cu un material izolant. Într-un rezervor care se află în partea de jos a lăzii se toarnă apă de mare. Sub acțiunea razelor Soarelui apa se evaporă, sarea depunîndu-se pe fund; vaporii, în contact cu sticla, se condensează, prefăcîndu-se în picături de apă dulce ce se scurg prin niște canale în recipiente speciale.

Asemenea instalații extrem de utile se pot folosi în regiunile de litoral deficitare în apă potabilă, pe pășunile secetoase sau în preajma sondelor, în plin pustiu sau pe lângă așezările geologilor.

SERINGA-PISTOL

Cum pot fi făcute animalelor inoculări profilactice sau pur și simplu injecții, cu un consum minim de energie? Întrebarea e firească, deoarece se știe că bătaie de cap le dau medicilor veterinari pacienții lor patrupezi. Întrebarea aceasta și-au pus-o și lucrătorii atelierelor de construcții experimentale ale Institutului de fiziologie al R.S.S. Ucrainene. Soluția găsită este seringa-pistol fără ac.

Ca aspect această seringă originală nu prea aduce cu semenele ei, ci mai degrabă cu un revolver. Asemănarea se datorează atât mînerului cit și țevii terminate printr-un fel de cartuș, prin care se inoculează medicamentul sau vaccinul. Acesta pătrunde imediat prin piele, fără a cauza animalului nici un fel de durere. Cantitatea substanței ce urmează să fie inoculată este dozată automat.

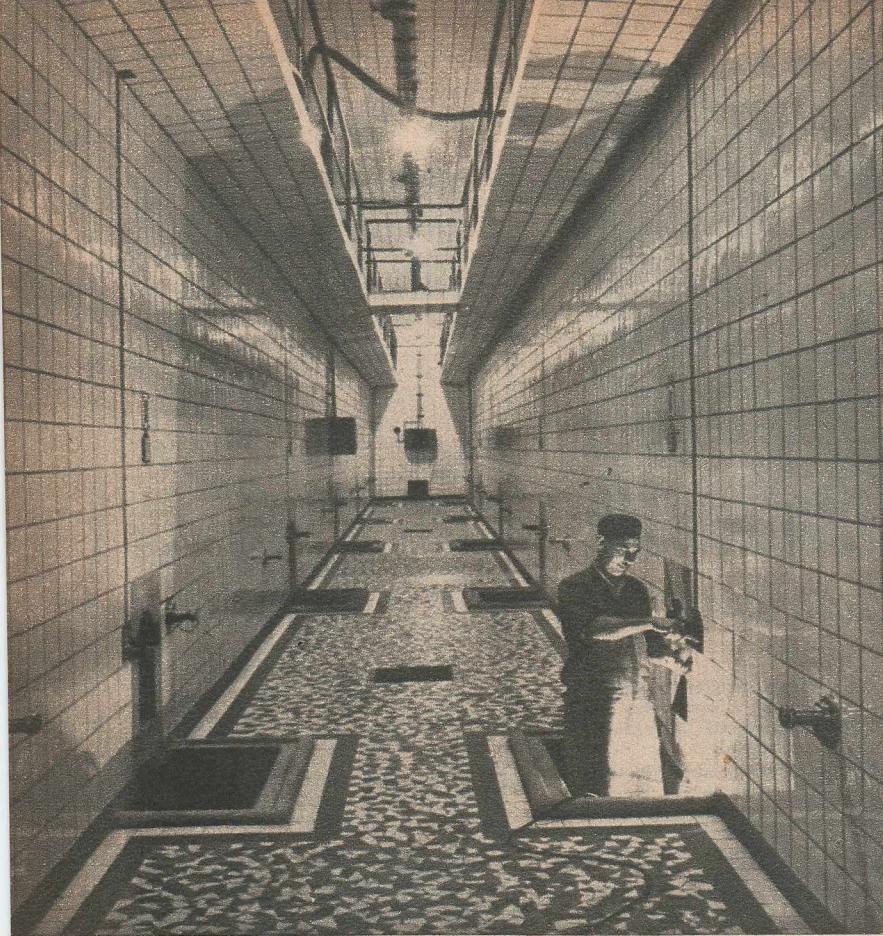
Seringa mai dispune în plus de o minusculă pompă hidraulică, care asigură o presiune de peste 100 de atmosfere.

ANTARCTIDA ȘI PLANETA MARTE

Nicicînd omul n-a fost nevoit să înfrunte condiții climatice atît de aspre ca cele în care își duc munca bravii cercetători ai Antarctidei. Aici — în această vastă împărăție a gheții — furtunile de zăpadă durează zile de-a rîndul, presiunea atmosferică este considerabil scăzută (Antarctida fiind un ținut de mare altitudine), iar gerul ajunge pînă la —88,3 grade. E cea mai scăzută temperatură pe care a cunoscut-o vreodată omul — temperatura la care gazul și motorina îngheață, iar oțelul devine sfîrmițos.

Cercetările efectuate pe Antarctida aduc un aport considerabil dezvoltării unor științe ca geografia, geologia, geofizica, climatologia etc. Importanța lor nu se rezumă însă la aceste valoroase contribuții. Experiența acumulată va veni și în ajutorul viitorilor cosmonauți, în primul pași pe care îi vor face pentru cucerirea planetei Marte. Căci pe Marte clima este în multe privințe asemănătoare cu cea a Antarctidei. Și pe Marte, de pildă, temperatura se menține în timpul iernii între 50 și 80 grade sub zero. Există și o ipoteză potrivit căreia întreaga planetă ar fi acoperită de un strat gros de gheață. În orice caz, cert este că una din principalele dificultăți pe care le va înfrunta viitoarea expediție pe Marte va fi frigul. Și, în lupta împotriva lui, cosmonauților le va fi extrem de folositoare întreaga experiență a exploratorilor Antarctidei.

FAIANTĂ, MOZAIC, ROBINETE NICHELATE... În aparență un imens spălător. În realitate, o modernă pivniță în R.P. Ungară, din care lipsesc tradiționalele poloboace, dar care are ascunsă în pereții ei cantitatea de 14 000 hectolitri de vin.

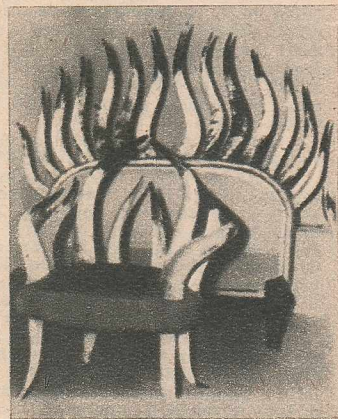
LA TOKIO a fost înființată recent o școală de balet ce va purta numele marelui compozitor rus Piotr Ilici Ceaikovski. Printre profesorii școlii se numără maestra de balet Sulamit Messerer, artistă emerită a R.S.F.S.R. În fotografie, profesorii și elevii ai școlii de balet din capitala Japoniei cinstesc memoria lui Ceaikovski, depunând coroane de flori în fața plăcii de bronz reprezentând chipul genialului compozitor.

A LUAT-O RAZNA... Un accident cu totul neobișnuit s-a petrecut în apropierea orașului Oldham din Anglia. La o pantă, scăpând de sub controlul mecanicului, un tren a trecut de stație, a sfărâmat un zid de piatră, a străbătut un câmp, oprindu-se în cele din urmă într-o clădire.

↑ **ȘIFONIER PE ROTI!** Ciudatul vehicul din fotografie participă la un concurs organizat la Amsterdam, în Olanda. În afara acestui „concurant” mai iau parte la întrecere mese, scaune, birouri și alte mobile... mobile.

ÎN LOC DE SPĂ-TAR și de picioare — coarne de taur. Acestea sînt părțile componente ale unei banchete și ale unui fotoliu, prezentate la o expoziție pariziană. Cum se simt, oare, acei care, așezîndu-se pe o asemenea banchetă sau pe un asemenea fotoliu, se văd deodată împodobiiți cu o „aureolă” de coarne? →

MUZEEUL ERMITAJ DIN LENINGRAD desfășoară o muncă laborioasă în vederea descoperirii operelor de artă ruse străvechi. Recent s-a găsit la o mănăstire din apropierea orașului Borovici o icoană valoroasă datînd din secolul al XIII-lea. În fotografie, doi cercetători științifici de la Ermitaj studînd icoana. →

ÎNCĂ O CUPĂ LA BUCUREȘTI!

Cînd, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, vreun comentator sportiv își va propune să stabilească datele evoluției handbalului de-a lungul anilor, el va trebui, în mod obligatoriu, să țină seama că:

— în anul 1956, în R.F.G., *campioană mondială* în 11, la fete, a fost echipa R.P.R.

— în anul 1959, în Austria, *vicecampioană mondială* în 11, la băieți, a fost echipa R.P.R.

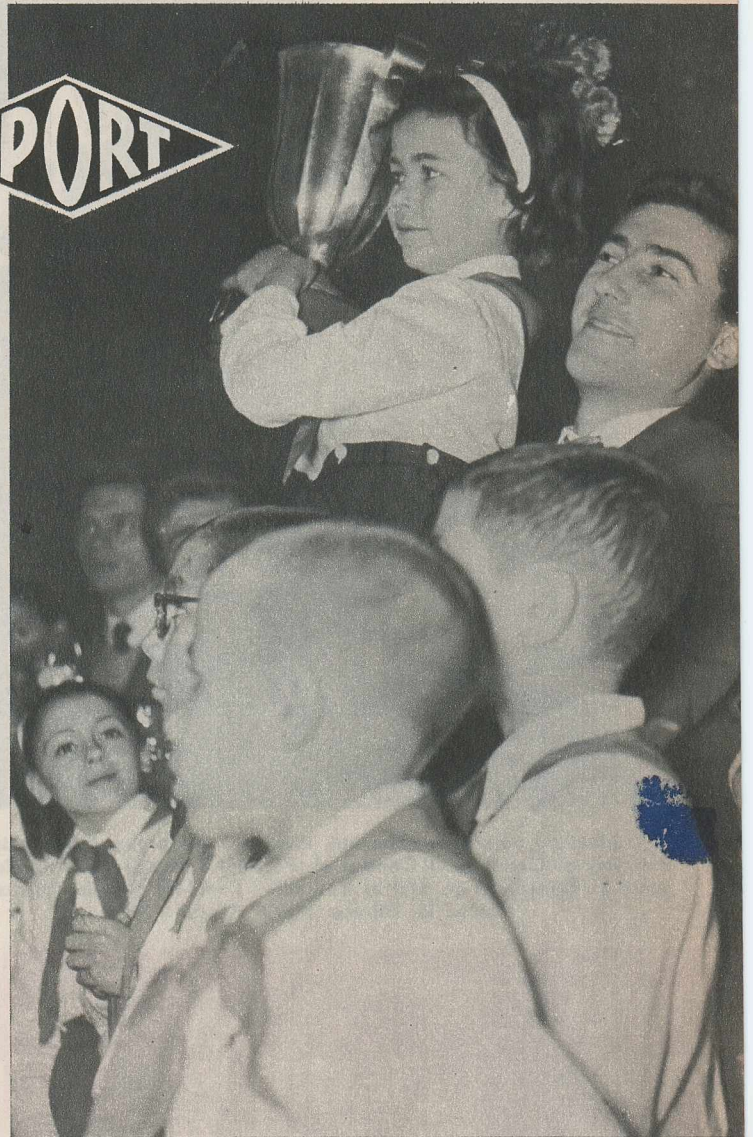
— în anul 1960, în Olanda, *campioană mondială* în 11, la fete, a fost (din nou) echipa R.P.R.

— în anul 1961, în R.F.G., *campioană mondială* în 7, la băieți, a fost echipa R.P.R.

— în anul 1961, la Praga, „Cupa campionilor europeni” în 7, la fete, a revenit echipei „Știința” din București.

Impozant!

Drept care îi felicităm din inimă pe eroii... statisticii, iar sportivilor din alte discipline le sugerăm să-i urmeze pe handbaliști și pe handbaliste.

Campionii mondiali la handbal în 7 au fost primiți în triumf de bucurăeni. M. Redi, O. Tellman, Gh. Bădulescu, P. Ivănescu, V. Hnat, I. Mozer, M. Costache II, O. Nodca, A. Bulgaru și Gh. Căvaci au fost distinși cu înaltul titlu de maestru emerit al sportului. Iată-l, în fotografie, pe handbaliștii Petre Ivănescu printre pionierii — care și-au trimis și ei reprezentanții în Gara de Nord.

Fază din meciul revanșă Știința-București — Dynamo-Praga, care ne-a adus la București încă un trofeu: „Cupa campionilor europeni”.

ENTUZIAȘTII PE STADIOANE

↑ Spre stadion, în ziua redeschiderii campionatului de fotbal...

Fază din meciul surprizelor: C.C.Ă.—Farul-Constanța. →

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

REDACTIA:

București, Piața Științei. Căsuța Poștală 3507 of. 53. Tel. 17.60.10, int. 1744.

Prezentarea grafică: V. MUȘĂTESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin”.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Împințat cu puternice aclamații, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și președinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Române, își rostește cuvântarea la tribuna Marii Adunări Naționale.

ASPECTE DE LA LUCRĂRILE SESIUNII MARI ADUNĂRI NAȚIONALE

În zilele de 20, 21 și 22 martie s-au desfășurat lucrările primei sesiuni a celei de-a IV-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române, aleasă la 5 martie 1961.

După constituire, Marea Adunare Națională a ales Biroul celei de-a IV-a legislaturi.

În unanimitate a fost aprobată Legea pentru modificarea unor articole din Constituția R.P.R.

Marea Adunare Națională a ales în unanimitate, prin vot secret, Consiliul de Stat al R.P. Române. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a fost ales președinte al Consiliului de Stat.

După ce a adoptat Legea pentru organizarea Consiliului de Miniștri al R.P.R., Marea Adunare Națională a aprobat în unanimitate lista noului guvern, în frunte cu tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

Au fost votate: Legea pentru înființarea consiliilor economice ale sfaturilor populare regionale și Legea pentru ratificarea decretelor emise de Președintele Marii Adunări Naționale în intervalul dintre sesiuni și a fost aleasă Comisia pentru elaborarea noului Constituții a R. P. Române.

Într-o atmosferă însuflețită, importante hotărâri adoptate de Marea Adunare Națională au întrunit votul unanim al reprezentanților voinței și năzuințelor poporului nostru.

Cu atenție și emoție a fost ascultată cuvântarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, în care au fost expuse o serie de probleme principale care se ridică în fața poporului nostru în etapa desăvârșirii construcției socialiste.

În repetate rânduri aleșii poporului și-au exprimat hotărârea fermă de a nu-și cruța nici un efort pentru a asigura realizarea minunatelor feluri spre care ne conduce Partidul Muncitoresc Român.

